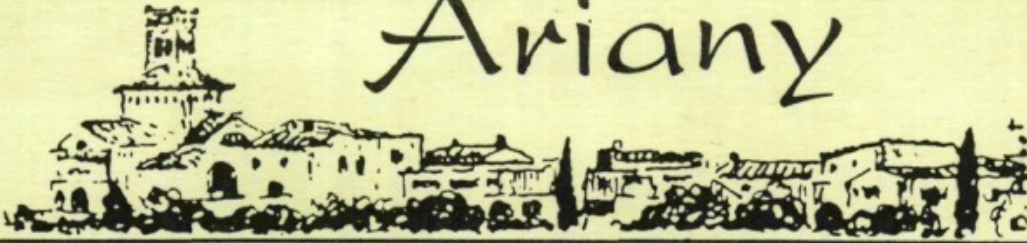

Ariany

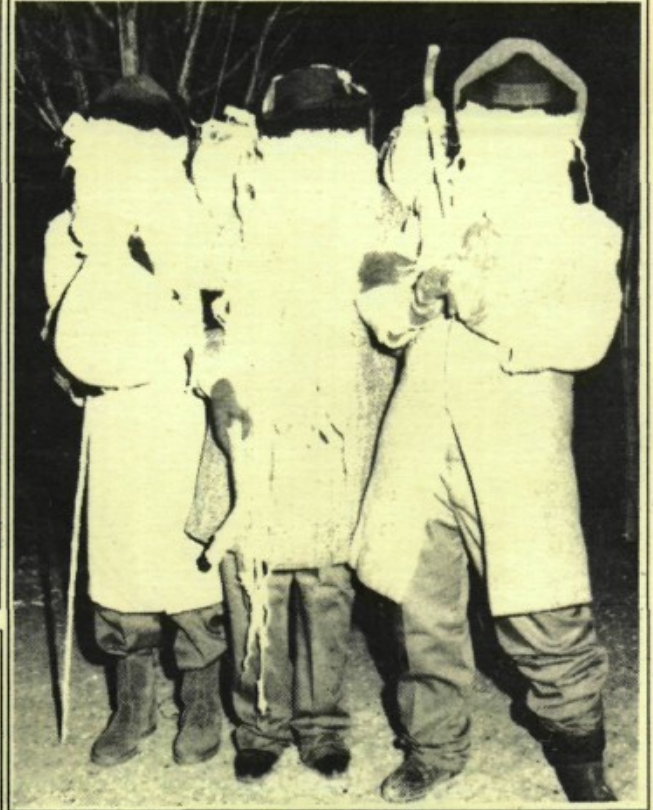
Revista associada a la
Premsa Forana de Mallorca

Any XXVI

Nº 195

Gener - Febrer 1995

Voleu fresses?

*Carnaval
'95*

Fotografies: Joan Ferrer Ramis.

Telèfons d'interés

Ajuntament.....	56 11 82
Farmàcia.....	56 13 61
Col·legi Públic.....	56 13 20
Urgències (Insalud).....	061
P.A.C. Vilafranca.....	56 05 50
Ambulàncies.....	55 40 75
Ambulàncies.....	20 65 65
Urgències Son Dureta.....	17 50 00
Urgències Manacor.....	55 44 94
Ambulatori Manacor.....	55 42 02
Guàrdia Civil.....	062
Bombers.....	085
Funerària Sant Joan.....	52 60 53
Telèfon de l'Esperança.....	46 11 12
GESA avaries.....	84 33 33
Informació telefònica.....	003

Pluviòmetre

Gener	Febrer
Dia 2 ... 7 l.	Dia 23 ... 12 l.
" 3 ... 3 l.	" 26 ... 11 l.
" 6 ... 17 l.	Total 23 l.
Total... 27 l.	

ARIANY

REVISTA LOCAL INDEPENDENT

Plaça de sa Creu, 2

07529 Ariany

Telèf. i Fax: 56 12 87

D.L.: PM 207-1971

Edita

Associació Cultural Ariany

Grup de Redacció

Gabriel Frontera Mestre

Jaume Taberner Ribot

Catalina Pont Julià

Tomeu Bauçà Frontera

Margalida Taberner Ribot

Dibuixos

Jaume Capó Sansó

Imprimeix

"Apòstol i Civilizador"

Els articles, cartes i comunicats publicats
en aquesta revista sols expressen l'opinió
dels seus autors.

Pàg.nº

2 **Contingut**

3 **Notícies breus**

6 **Serveis Socials de l'Ajuntament.**

7 **L'amo no vol noses, per Mateu Morro i Marcè.**

Ariany temps enrera.

8 **Auca de la Natura, per els alumnes de cinquè del co·legi públic d'Ariany.**

10 **Un poc de tot, per Biel Tovell.**

13 **Cosa de Casinos, per don Toni Rubí.**

14 **Una estona amb don Miquel Febrer, per Catalina Pont i Jaume Taberner.**

17 **Els missioners hi són sempre, per Miquel Mulet Coll.**

18 **50 preguntes a... Antoni Pasqual Ribot, per Mª Magdalena Genovard, Jerònia Sansó i Joan Carles Vanrell.**

20 **Una xerradeta amb en Gabriel Pons, per Biel Tovell.**

22 **Merescut homenatge, per Mateu Amorós, Pvre.**

23 **Salutació del president de la CC.AA. amb motiu de la commemoració del Dia de les Illes Balears. Tothom a Llucmajor, per el Molt Honorable don Gabriel Cañellas Fons.**

24 **Esports, per Tomeu Bauçà Frontera.**

Nota d'agraïment als subscriptors.

25 **Festa de Sant Antoni Abad, en el poble d'Ariany, per Bartomeu Munar, Pvre.**

26 **Passatemps, per Biel Tovell.**

27 **Acta de la sessió ordinària de dia 13 de gener de 1995.**

28 **Sa Farola Oelluda.**

NOTÍCIES BREUS

Un arianyer a TV3

El passat dia 29 de gener en el programa "30 minuts" de la Televisió de Catalunya, TV3, programa de reportages, a on es tracta un tema d'actualitat, va sortir un arianyer, ell és en Jaume Sansó, Tinent Coronel de la Guàrdia Civil, destinat a Manresa, d'ell la revista Ariany en va publicar una entrevista fa uns quants números, el reportage anava del desplegament dels Mossos d'Esquadre dins el territori de Catalunya, en Jaume va sortir unes quantes vegades donant les seves opinions, en el programa es va fer notar que en Jaume era mallorquí, sens dubte ell és uns d'aquests arianyers que dins la seva carrera professional ha arribat molt amunt, enhorabona Jaume!

Asfaltat

Aquests mesos s'ha duit una obra de millora pel poble d'Ariany, aquesta obra és l'asfaltament de tots els carrers des poble, que havien quedat malmesos per les obres de clavegueram i la conducció de les aigües, sens dubte l'obra s'ha fet esperar, i ja començava a provocar algun malestar a alguns veïns del poble, vist el resultat final, ha valgut la pena esperar un poc més, perquè ens han quedat un carrers nous i un aspecte inmillorable.

Guia del Pla de Mallorca

Aquest és el títol d'una guia que es va presentar a la Mancomunitat del Pla fa unes setmanes, és un llibre - guia bastant present i prou interessant, en quant a fotografia és inmillorable, encara que hi hagi uns petits detalls que s'hagués pogut mirar molt més prim, per exemple els plànols dels diferents municipis, no

es poden veure complets perquè cauen enmig de dues pàgines, i queden unes llagunes que no es poden veure, s'hagués pogut fer d'una altra manera.

Aquesta guia comprèn els 14 municipis que conformen la Mancomunitat, duu una breu història de cada municipi, els indrets d'interès, així com un plànol de totes les esglésies, un apartat de les fires, festes i mercats, també hi ha una relació de les entitats socio-culturals, els serveis del poble i un itinerari recomanat.

Aquest llibre ha estat editat per la Mancomunitat del Pla i el CIM amb col.laboració del FODESMA, a l'apartat de col.laboracions hi figura en Miquel Riera Alzamora, com a representant d'Ariany.

Sens dubte, és un llibre recomanat per tots els habitants del Pla, ja que d'aquesta manera coneixerem millor el nostre entorn.

Eleccions

A menys de tres mesos de les eleccions municipals que es celebraran dia 28 de maig, ja hi comença a haver-hi truíet per el nostre poble, i ja hi ha hagut una proclamació oficial d'un candidat a encapçalar una llista a les eleccions, després de molts de rumors de qui seria ja s'ha confirmat oficialment, ell és en Nadal Genovart Caldentey, que encapçalarà la llista del Partit Popular, a hores d'ara es coneix ben poca cosa més, ni d'altres llistes, ni d'altres components, encara que hi ha diversos rumors.

Nous col.laboradors

Com haureu pogut veure, a n'aquest número, hi ha uns nous col.laboradors per fer feina per aquesta revista, ells són na Maria Magdalena Genovart, na Jerònia Sansó i en Joan Carles Vanrell, de

moment s'han compromès a dur a port una secció nova, des d'aquí les volem animar per continuar aquesta secció i a que en cerquin de noves per enriquir aquesta revista, sens dubte la incorporació de gent nova sempre és una bona notícia, enhorabona, i que el vostre exemple animi a altres.

Festa de Sant Antoni

Com cada any aquesta festa, malgrat caigui en dia feiner, té una gran acceptació al nostre poble, el dissabte del Sant hi va haver els fogueros, en total n'hi va haver cinc espargits per els diferents carrers del poble, enguany hi va haver l'estrena d'un vestit i careta de dimoni adquirida per el nostre Ajuntament, el dia de Sant Antoni hi va haver l'Ofici, més solemne que mai, amb el predicador de Manacor Mn. Bartomeu Munar, don Miquel Vallespir i don Miquel Febrer, en el sermó va dedicar un glosat invocant al Sant, glosat que reproduïm a una altra pàgina, el capvespre hi va haver les tradicionals beneïdes, amb una participació més que acceptable.

PER L'ETIQUETATGE EN CATALÀ de la Coca-Cola

críeu al
telèfon del
consumidor
de Coca-Cola
(gratuït)

900-60 60 60

Plataforma
per la
Llengua

Enguany la porcella va tocar a na Margalida Mestre Lladó (de Ca's Ferrer).

Un carrer anomenat Ariany

Idò sí, no ho heu entès malament, hi ha un carrer que té el nom del nostre poble, aquest carrer està situat a Cala Millor, en el terme municipal de Son Servera; quan encara avui en dia quan dius que ets d'Ariany hi ha gent que et mira en cara de poma agre i possiblement et contesti Arirany? i a on és això, idò a Cala Millor hi ha un carrer que es diu carrer Ariany, si algun dia passau per allà no seria de més intentar trobar-lo i fer-li una visita, tot el que sia donar a conèixer el nostre poble és bo.

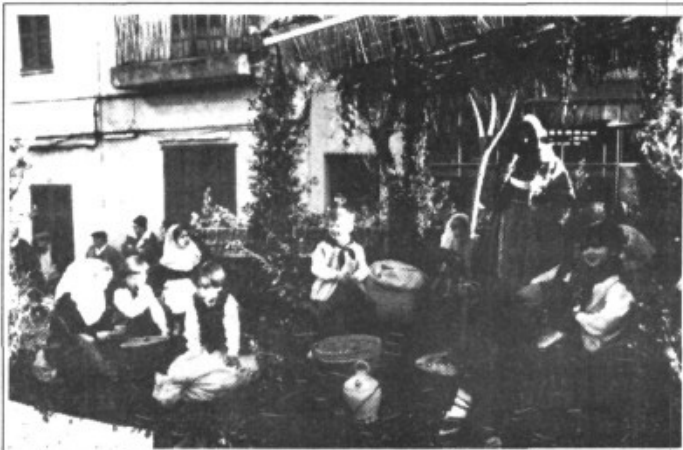
"Punt verd", quan?

Resulta que per la majoria de pobles ja està implantat aquest "punt verd", que és un centre de recollida selectiva de residus sòlids, el "punt verd" s'instal·la amb un conveni entre el CIM i els diferents Ajuntaments, idò a Ariany només tenim dos contenidors, un per es paper i un per es vidre, i ets altres a on són?, ja aniria bé que es posàs en funcionament i que ens duguessin els altres contenidors, ah! i per favor que no sigui a sa plaça, creim que hi ha llocs més indicats, ccom per exemple al camp de futbol.

Fora corda

Es coneix queenguany hi ha eleccions, perquè es de s'Ajuntament van fora corda, en el que duim

d'any (2 mesos) han fet més coses i han sortit més idees que amb els quatre anys que duen de legislatura, per començar una vinguda dels Reis Mags molt més solemne que de costum, fins i tot amb vestits nous i tot, una festa de Sant Antoni amb dimonis nous i bengales per encendre es foguerons, com si es tractàs de la Nit del Foc, una festa de Carnaval mai vista a Ariany, de cop i volta les ha pegat per l'embelliment des poble, sembla d'arbres a n'es carrer des Sol, etc, etc., totes aquestes coses estan molt bé però el trist del cas es que pareix que es fan perquèenguany hi ha d'haver eleccions, per anar bé hi hauria d'haver eleccions cada any, i per ventura sa cosa aniria millor.

Per motius tècnics només vos podem oferir aquestes fotografies de la festa de Sant Antoni, hi va haver sis carrosses i cinc foguerons. Fotografies: Joan Ferrer Ramis.

Exposició de Joan Fuster a Sa Llotja

La Conselleria de Cultura del Govern Balear presenta actualment a Sa Llotja de Ciutat una exposició antològica del pintor mallorquí Joan Fuster (1870 - 1943). Aquesta mostra s'insereix dins el propòsit de la Conselleria de donar a conèixer a les generacions actuals els valors històrics i artístics de les nostres illes.

Aquesta exposició recull més d'un centenar d'obres procedents de col·leccions particulars i dels fons institucionals.

En el muntatge, que ha dirigit Joan Oliver i Fuster, es facilita una visió cronològica de l'obra del pintor amb la qual es veu clarament l'evolució seguida, i que va del realisme idealitzat de les seves primeres obres fins a posicions post-impressionistes i postmodernistes.

Aquesta exposició estarà montada fins dia 5 de març.

XI Fira del Fang

Segons el programa que ens ha remès l'Ajuntament de Marratxí, del dia 3 al 12 de març es durà a terme la XI Fira del Fang, aquesta fira es celebra cada any, i el lloc és en el restaurant "Ses Tres Germanes" (carretera d'Inca, Km 8'5).

Nota d'agraïment de la família Horrach Curient

La família de Joan Horrach Gomis (Magre) vol fer arribar el seu agraïment a familiars, amics, coneguts, per les mostres d'afecte rebudes en motiu de la seva mort i per l'assistència al funeral que es va celebrar dia 27 de febrer de 1995.

Societat

Dia 13 de gener ens va deixar en Joan Martí Femenies (de Son Boscà), tenia 73 anys i era casat.

Dia 23 de gener ens va deixar na Margalida Cànaves Mestre (Tubeta), tenia 82 anys i era viuda.

Dia 19 de febrer ens va deixar en Joan Matas Castelló (de Son Gibert), tenia 69 anys i era casat.

Dia 25 de febrer ens va deixar en Josep Pascual Alzamora (de Ses Tapareres), tenia 83 anys i era viudo.

Dia 26 de febrer ens va deixar en Joan Horrach Gomis (Magre), tenia 91 anys i era viudo.

Rectificació:

Al passat número hi va haver una errada, en el nom d'una persona que ens va deixar, va sortir publicat el nom de Margalida Darder Horrach, allà on tocava dir Rafela Darder Horrach. Esperam compregueu que va ser involuntàriament, i al mateix temps demanam

Descansin en pau.

Nota: les persones que estiguin interessades en que es publiqui qualche fotografia a n'aquest apartat, sigui de l'aconteixament que sigui, la mos han de fer arribar, noltros no ens feim responsables dels possibles descuits.

→ Dia 30 de desembre varen celebrar les noces d'or en Bernat Ribot Billoch i n'Antònia Ribot Brisola.
Enhorabona

Serveis Socials de l'Ajuntament d'Ariany. Comunicats:

- Cada dimarts de les 9'00 a les 12'00 hores a l'Ajuntament. Telèfons: 56 11 82 i 83 02 78 -

Família nombrosa

S'entén per família nombrosa a les famílies que tinguin tres o més fills.

Impresos a presentar:

1.- Full de sol.licitud amb les dades personals de tota la família, signat pel titular de la família.

2.- 2 fotografies de tots els membres de la família que siguin beneficiaris.

Endemés d'altra documentació.

Per més informació i tramitació: serveis socials de l'Ajuntament.

Ajudes individuals per a la 3ª edat

Es poden demanar per: rentadora, gelera, cuina, enca-lantidor d'aigua, telèfon, necessitat d'una reforma al bany per adequar-lo a les necessitats,...

No es poden demanar per: orelles, aparells per les ore-lles, dentadures,...

El requisit principal és ésser major de 65 anys.

El plaç per demanar aquestes ajudes acaba dia 16 de març de 1995.

Per més informació i tramitació: serveis socials de l'Ajuntament.

Programa de termalisme social de l'INSERSO a Balnearis

Sol.licitud individual del programa de Termalisme Social per a la Tercera Edat per als mesos de setembre, octubre, novembre i desembre. Per més informació i tramitació: serveis socials de l'Ajuntament.

Taxes pel subministrament d'aigua als municipis del consorci d'aigües del pla de Mallorca

Quota de consum: $88'47 \text{ ptes./m}^3 + 6\% \text{ IVA} = 93 \text{ ptes. /m}^3$

Quota de servei (bimestral): $660'38 \text{ ptes.} + 6\% \text{ IVA} = 700 \text{ ptes. (1)}$

Taxes de cànon de sanejament (depuració d'aigües residuals)

Independentment d'aquestes taxes el Govern Balear aplica el Cànon de Sanejament, regulat i fet públic en el BOCAIB núm. 34 amb data de 19-3-92.

Quota de consum: 26 ptes/m^3

Quota de servei vivenda: $342 \text{ ptes / comptador-mensual.}$

Quota de servei restaurants: $2559 \text{ ptes. / comptador-mensual.}$

Quota de servei cafeteries: $1706 \text{ ptes. / comptador-mensual.}$

Quota de servei bars: $1066 \text{ ptes. / comptador-mensual. (2)}$

Bonificacions del cànon de sanejament

50% de la quota de consum i de servei, si el municipi no té depuració.

75% de la quota de servei pels que tenen ingressos inferiors als que determina la llei (3), per a aquest any 1995 és de:

Salari mínim interprofessional x 1'25

Exempcions del cànon de sanejament:

Estan exemptes els solars urbans que no consumeixen aigua.

Si consumeixen aigua pagaran només la quota variable (26 ptes. / m^3)

(1) Mínim per comptador i per presa d'aigua amb una periodicitat bimestral.

(2) Sempre que el calibre del comptador no ultrapassi els 15 mm-

(3) Aquesta bonificació la tramiten els Serveis Socials dels Ajuntaments, prèvia sol.licitud de l'interessat.

L'amo no vol noses

Per Mateu Morro i Marcè.

Durant aquesta legislatura ja es va modificar una llei del Parlament de les Illes Balears, la Llei d'Espais Naturals, per tal de canviar la situació urbanística de determinats terrenys, entre els quals hi havia els de Ses Salines d'Eivissa vinculats al president del Govern, Gabriel Canyelles. Ara el PP, amb el suport d'un diputat trànsfuga, es proposa canviar la Llei Electoral de les Illes Balears. El canvi que es proposa és passar del 3% al 5% el mínim necessari per a obtenir representació. Amb aquesta mesura un diputat per a Mallorca pot necessitar més de 14.000 vots per a poder ésser elegit.

Té cap sentit modificar la llei electoral a poques setmanes de les eleccions? Sembla que si la llei tenia qualque tara destacable que aconsellàs la seva modificació aquesta s'hagués pogut emprendre fa anys. I fins ara ningú no havia qüestionat, obertament, la llei electoral. És per això que tot apunta a que si ara el PP emprèn la tasca de canviar la llei és perquè ha vist que amb la llei electoral actual no té assegurada la majoria absoluta "i dominant" que tant desitjava.

És a dir, que el motiu d'aquest canvi legislatiu és, tan sols, afavorir els interessos electorals del PP. No hi ha cap consideració de l'interès general ni d'assegurar les garanties democràtiques. Ve a ésser com si un jugador que està a punt de perdre la partida modifica les regles del joc a la seva mesura i conveniència. I canviar les

regles del joc unilateralment sempre és perillós. En política, almenys, és un acte inadmissible des d'uns mínims de decència.

Els efectes de la reforma seran els d'impedir l'entrada al Parlament dels grups més minoritaris. D'aquesta manera hi pot haver importants quantitats d'electors que es quedin sense representació, i el parlament perdrà representativitat i pluralitat. Però per al PP això no és cap problema: "no són des nostros".

Defensar la democràcia és oposar-se a aquest jugador despòtic que modifica les regles del joc segons el seu interès exclusiu. Així ho va entendre el Consell Insular de Mallorca el 7 de febrer quan va aprovar una declaració que rebutjava la reforma de la llei electoral, i en la qual feia constar que la presència de minories polítiques mai no ha significat cap distorsió democràtica no té cap justificació s'han de comprometre a restablir la situació anterior, com un deure ètic i com un compromís amb la decència política. Aquesta iniciativa caciquil no pot passar impune, perquè no es pot convertir Mallorca amb una gran possessió on l'amo fa i desfà. Els ciutadans tenen dret a votar d'acord amb la seva consciència i a obtenir representació al Parlament de les Illes Balears. Amb la capacitat de resposta de la societat mallorquina a mesures caciquils com aquesta podrem mesurar el seu grau de maduresa. ■

Ariany temps enrera

Aquesta fotografia és de ses broadores de Ca'n Billoch, i és de l'any 1953, per tant fa 42 anys.

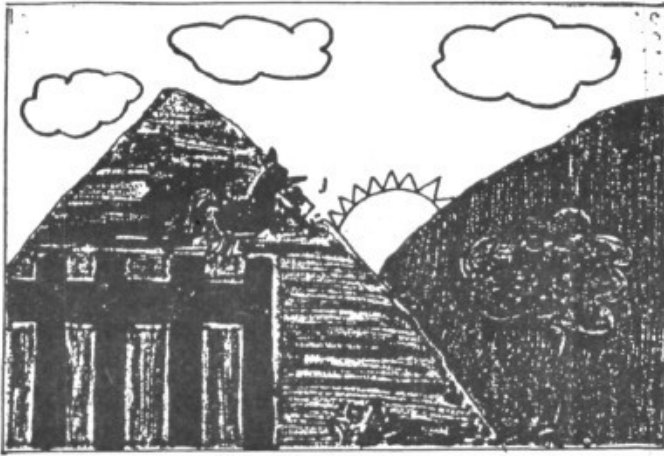
D'esquerra a dreta i començant per la fila superior són:

- 1.- Magdalena Duran Ribot (Boscaneta)
- 2.- Bàrbara Ribot Billoch (Billoch)
- 3.- Bàrbara Genovard Zuzama (Garriguera)

Fila inferior:

- 4.- Magdalena Ribot Cànaves (Tubeta)
- 5.- Catalina Alzamora Julià (Julià)

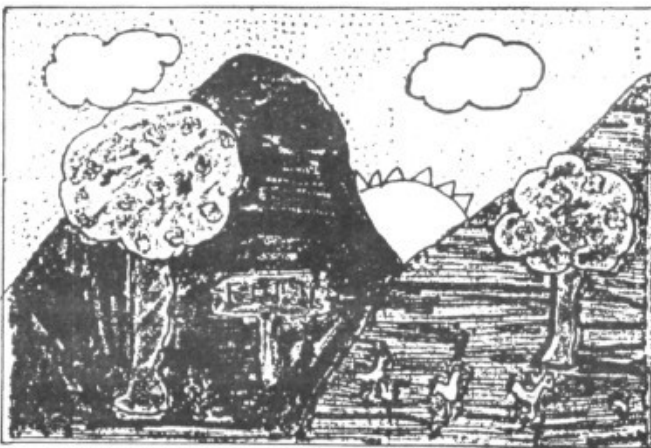
Auca de la natura

Surt el sol de bon matí,
i canta el gall qui-qui-ri-quí!

A l'alba el sol lluirà,
i la fosca esvairà.

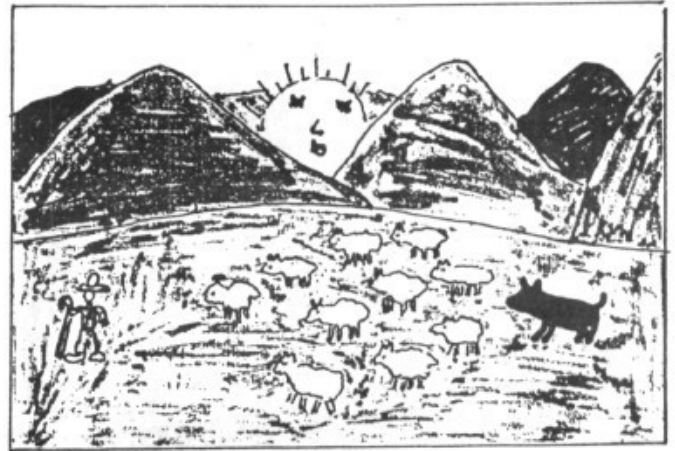
I a la llum de matinada,
els ocells fan gran festada.

La natura canta i riu,
perquè dins ella tot viu.

El pagès i el seu cavall,
ja llauren amunt i avall.

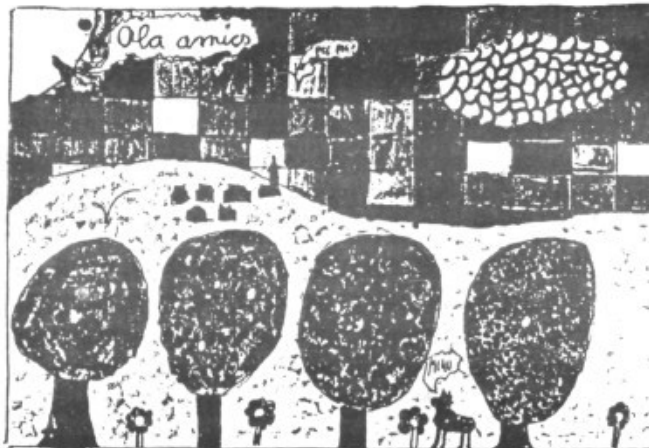

El pastor i el seu ramat,
pasturen l'herba del prat.

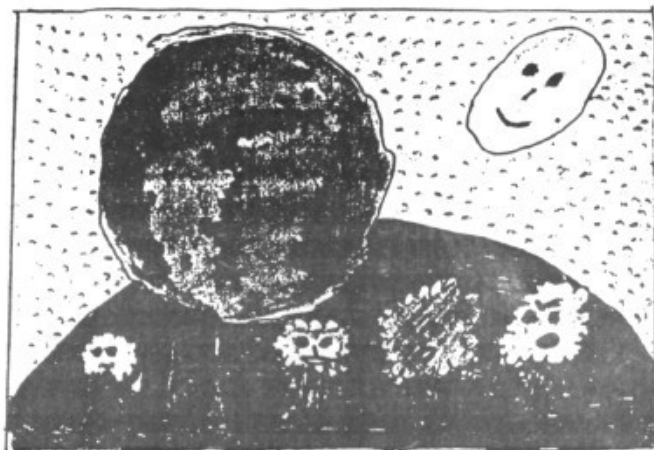
Treball realitzat per els alumnes de cinquè del Col·legi Públic d'Ariany.

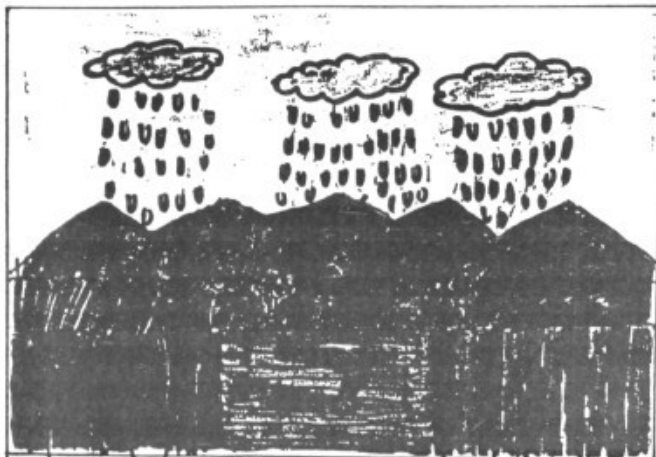
I el pescador arriba al port,
haurà tengut bona sort?

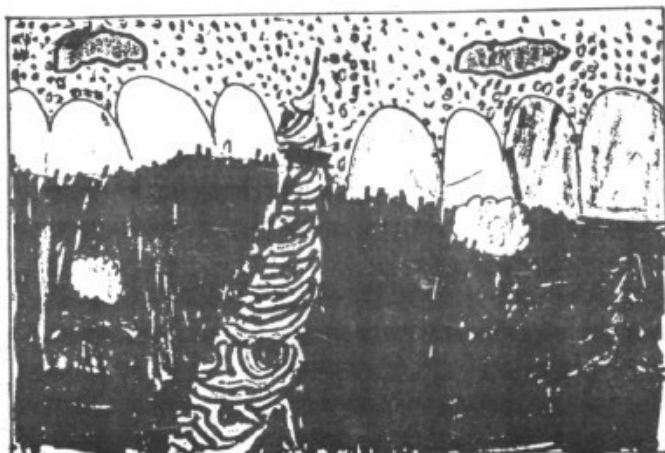
Baden els ulls els fruiters:
lliris, murters i rosers.

I totes les flors boscanes,
es posen robes galanes.

Sovint la pluja caurà,
i tot el camp regarà.

I ple d'aigua el torrent,
davalla sempre content.

Si és tan bella la natura,
qui no tendrà d'ella cura?

La Mancomunitat i el programa 5B

Començarem aquesta vegada per les xifres que a més d'un interessen, ja que realment són prou importants i poden significar inversions significatives al nostre poble.

Ja parlarem a números passats del programa Foner 2 i de les quantitats milionàries que es manejarien aquests propers 5 anys, per lo que no vos tornaré a marejar amb tants de números, però sí vull recalcar l'esforç que està fent, una vegada més, la Mancomunitat per intentar que aquestes xifres no es quedin tan sols en xifres, i arribin a tots i cada un dels qui puguin estar interessats amb aquestes subvencions.

Per tal motiu, sol·licitarà a la Conselleria d'Agricultura del Govern Balear, la cessió d'una part de les competències del Consorci per a la dinamització del medi rural a través d'una sub-seu del programa europeu a la pròpia Mancomunitat, segons acordaren els representants dels catorze municipis de la Mancomunitat en una reunió celebrada el passat 6 de febrer a Porreres.

D'aquesta manera, s'intentaria agilitzar els serveis als destinataris de l'Objectiu 5 B.

Aquesta sub-seu, estaria ubicada a la mateixa seu de la mancomunitat.

La Mancomunitat, presentarà un projecte d'actuació en el qual, s'assumiria la informació dirigida als particulars i l'assessorament tècnic a les empreses, artesans i conradors del Pla de Mallorca.

Aquesta sub-seu, canalitzaria els projectes d'inversió al temps que actuaria com a oficina d'informació comunitària.

Per altra part, l'abans mencionat Consorci per a la dinamització del medi rural de la Conselleria

d'Agricultura, ha iniciat una campanya divulgativa, per diversos pobles a on s'aplicarà el programa Foner 2, per informar damunt els fons estructurals de la CEE.

Aquest consorci, concedirà assessorament i ajuda a totes les entitats públiques i privades i als particulars que presentin opcions susceptibles de subvencions econòmiques durant el proper quinquenni.

És així, que la gerent del consorci, Bàrbara Mestre, va significar, que es pretén arribar d'una forma molt directe als conradors, ramaders, artesans i petites empreses, així com a totes les iniciatives que ajudin a diversificar la renda dins el món de la ruralia, els que crein infraestructures i promoguin l'obtenció de productes d'alta qualitat.

Com recordareu, l'àrea d'actuació del programa Foner 2, comprèn, a part del Pla, la Serra de Tramuntana, Artà, Campos, Sa Pobla i Menorca, i les ajudes que es rebran, es destinaran a projectes clars i amb viabilitat econòmica, ja que l'objectiu principal consisteix en augmentar les rendes agràries i donar un tractament especial a les iniciatives que evitin el despoblament del món rural.

La Mancomunitat, té una sèrie d'inversions previstes pels propers anys, que es poden incloure perfectament dins l'Objectiu 5B i això és el que es pensa fer.

Entre aquests projectes estan la realització d'un polígon de serveis a Petra, un polígon agroalimentari a Llubí, un àrea de serveis a Porreres, una planta de reciclatge de fems, un mercat agrícola a Vilafranca, un projecte de reutilització d'aigües depurades per usos agrícoles i industrials a part de la creació d'un equip tècnic d'assessorament i gestió, que estaria format per un especialista en

Per Biel Tovell

patrimoni, un economista, un expert en projectes migambientals, un enginyer de camins, un enginyer industrial i un enginyer agrònom, equip, que seria l'encarregat de desenvolupar els projectes de tots els municipis de la Mancomunitat.

Com podeu imaginar tots aquets projectes no es poden dur a terme si no és amb una gran quantitat de diners, que són els que s'invertiran a la nostra zona dins el programa Foner 2.

Planta de compostage a Ariany

Actualment, segons informació apareguda a la premsa el passat 22 de gener, a la depuradora de Felanitx està funcionant a manera de prova, una planta de compostage de residus.

Pareix esser, que aquesta prova pilot no va de lo millor, ja que hi ha queixes dels veinats i s'ha pensat en canviar la ubicació definitiva d'aquesta planta, amb la possibilitat de que es faci al costat de la depuradora d'Ariany.

D'entrada, segons la premsa, el nostre batle no té cap inconvenient, sempre i quan els informes tècnics siguin favorables.

El compostage, és una operació que consisteix en mesclar el fang de la depuradora amb clovelles d'ametlla i serradís a altes temperatures donant com a resultat un abono de primera qualitat pels conradors.

Per conseguir una bona producció, es durien cap a la depuradora, els fangs de diverses depuradores del centre i sud de Mallorca a fi de què es pogués arribar a una producció d'unes 200.000 tonelades que després s'oferirien ls conradors de la comarca a uns preus avantajosos.

Segons la informació, encara no s'ha demanat el permís per a la instal·lació de la planta, però el nostre batle està disposat a prendre una decisió favorable.

Pla territorial parcial pel Pla

La Mancomunitat, ha elaborat un Pla Territorial Parcial, que s'ha presentat als ajuntaments perquè sabin les normes a seguir en matèria urbanística.

Aquest pla, contempla un inventari de camins rurals, i els criteris a seguir a l'hora de construir en sòl rústic i a justar-se a unes normes que especificaran a quants de metres es podrà construir.

Aquest pla, no pretén substituir les normes subsidiàries o el Pla General d'Ordenació Urbana de cada Ajuntament, sinó que intenta que hi hagin unes normes urbanístiques que regulin de forma conjunta els 14 pobles de la Mancomunitat.

També s'està pensant arribar a centralitzar els serveis urbanístics. Segons el gerent de la Mancomunitat, Ramon Sicre, cada ajuntament per separat, no disposa de pressupost suficient per mantenir un equip, per lo que s'està estudiant el formar un equip del qual fer ús tots els pobles integrants de la mancomunitat i que estaria format per un arquitecte, un enginyer de camins, un enginyer industrial un inspector i un celador d'obres, per poder controlar les construccions de les afores del poble.

En la creació d'aquest equip, s'ompliria un buit molt important als nostres ajuntaments, ja que no hi ha gent preparada a hores d'ara, per realitzar informes urbanístics essent també necessari un assessorament adequat a l'hora de posar en marxa segons quin tipus d'obres i no caure dins la illegalitat.

Però això, tan sols són projectes, que com deia al parlar del programa 5B, gràcies a les ajudes europees tal volta es puguin dur a terme.

Presentació de la sobrassada de Mallorca a Alimenta '95

Si heu llegit aquesta secció al llarg dels darrers números, recordeu que hem anat parlant del "Consell Regulador de la Sobrassada de Mallorca" que està a Ariany i aquest és el motiu de que parli d'aquest tema ara.

El passat 16 de febrer a la fira Alimenta '95, es va fer la presentació oficial per part del President del Govern, Gabriel Cañellas, de l'etiqueta d'Indicació Geogràfica Protegida.

Amb aquesta designació, "Sobrassada de Mallorca" tan sols podran esser utilitzada pels productors de Mallorca.

Per poder utilitzar aquesta etiqueta, s'han inscrit 37 empreses que suposen el 90% de producció.

A partir d'ara, el consell regulador, és el que cuidarà de la qualitat del producte i les indústries que vulguin dedicar-se a la fabricació de la sobrassada, hauran de passar un estricte control de qualitat; de fet, Antònia Torres, gerent des consell, va indicar que ja s'han presentat quatre denúncies de fàbriques de la península que fabricaven sobrassada i han hagut de suspendre la seva fabricació.

I ja ho sabeu, Ariany no surt a les etiquetes, però el nostre nom es passejarà per tots els certàmens internacionals allà on es faci la presentació de la nostra estimada sobrassada, com a poble que acolleix la seu del consell que garanteix la qualitat del producte.

Guia del Pla de Mallorca

Fa uns mesos, es va publicar un llibre damunt el Pla de Mallorca, i del qual ja vaig fer un estudi general de tot el centre de Mallorca i en el qual, a part dels pobles del Pla, també s'estudien els pobles de Muro, Sa Pobla i Santa Margalida.

Era un estudi general de la comarca, fent una repassada a la morfologia, clima, hidrologia, biogeografia, població, hàbitat, agricultura, ramaderia, activitats menestrals,... Un estudi ple de xifres, dades i molt interessant com a llibre de consulta.

Però jo, em quedaria amb la "Guia del Pla de Mallorca" que es va presentar el passat 19 de gener a la seu de la Mancomunitat.

A n'aquesta guia, després d'una senzilla, però sucosa presentació, es desgrana a cada un dels pobles, amb les seves característiques.

Quan toca el torn a Ariany, comença amb una monumental fotografia de l'església, després ve un plànol a doble pàgina del terme, ressenyant que Ariany té una extensió de 2.272 Ha., limitant amb Maria de la Salut, Sta. Margalida, Petra i Sineu i amb una població de 853 habitants.

Després, segueix també a doble pàgina, un plànol dels carrers del poble, per començar amb una descripció del municipi de la següent manera:

El Pla de Mallorca és, en general, el gran desconegut per els no mallorquins i, lamentablement, també per als mallorquins que no hi tenen cap relació directa. I entre els pobles del Pla que resten encara ocults o que passen més desapercebuts, destaca el petit poble d'Ariany.

A l'hora de cercar les causes (o excuses) d'aquest desconeixament d'Ariany, es remet a la falta de carreteres que l'enllacin amb els

pobles i capitals principals. És a dir, per conèixer Ariany, s'hi ha d'anar ben expressament. Aquest aïllament, la seva discreció, ha estat la seva millor eina a l'hora de preservar un patrimoni paisagístic i tradicional i salvar-se de la contaminació cultural i de la pèrdua de les arrels pròpies a que han estat sotmeses altres poblacions més "conegudes".

El fet que ha popularitzat més el poble, que l'ha presentat a l'exterior, ha estat el de ser el darrer de Mallorca que ha obtingut la seva independència municipal. És així com, després de diversos intents i amb l'esforç dels arianyers per construir i conduir el seu propi futur, Ariany s'independitzà de Petra el 1982.

La dedicació secular a l'agricultura és la clau del paisatge i de la vida d'Ariany i tots els colors i les formes que s'hi poden trobar (sementers llaurats, segats, verds, cases de la vila i de fora vila, pous, molins,...) li reten homenage fins i tot en aquets temps en que el camp esdevé més un record que no una realitat.

Després d'aquesta introducció, ve una breu història del poble i la descripció d'una sèrie d'indrets que són els següents:

- Església parroquial de Nostra Senyora d'Atocha.
- Creus de terme.
- Molins de vent.
- Pous Bò i Jurà.
- S'Auberg i el Camí de Sa Marquesa.
- S'Algub.

A continuació es detallen les fires, festes i mercats, les entitats sociò - culturals, els serveis i acaba amb uns itineraris recomenats.

L'he trobat molt interessant i crec que per una persona que desconeix el nostre poble, en 10 minuts de llegir aquestes 13 pàgines que ens dedica, queda bastant enterat de lo que és Ariany.

En propers números apareixeran les descripcions dels llocs d'interés, ja que es donen dades que més d'un, jo entre ells, desconeixíem i que consider important que anem conequent poc a poc tots els arianyers.

Notes per a la història d'Ariany

El passat 19 de febrer, vaig tenir una agradable sorpresa, al obrir el "Diario de Mallorca", vaig veure amb grans lletres: "Ramón Rosselló edita sus Notes per a la Història d'Ariany".

L'aricle, d'en Llorenç Riera, ens notificava que el felanitxer Ramon Rosselló acabava de publicar un llibre de seixanta pàgines amb una sèrie de notes històriques damunt el nostre poble.

Aquestes notes, comprenen l'època que va desde el segle XIII, al XIX.

No he llegit el llibre i lògicament no puc opinar, però el sol fet de que algú hagi donat les primeres passes per començar una història del nostre poble, ja és digne d'admirar no tan

sols per lo que suposa per nosaltres, recordau que és lo primer que surt a la llum en quan a història d'Ariany, sinó també per lo difícil que és cercar dades del nostre poble degut a la dependència que tenguérem de Petra fins l'any 82.

Per lo que es desprèn de l'article, una de les aportacions més importants de les notes, és aquella que senyala l'any 1744, com l'any en que els marquesos d'Ariany traslladaren a la Mare de Déu d'Atocha al nostre poble, per convertir-la en la patrona.

Crec que ha de ser un llibre obligat per totes les famílies arianyeres i esper tenir-lo, per començar a desgranar-lo i conèixer orígens i evolució del nostre poble.

Autopista fins a Inca

Segons informacions aparegudes a la premsa, ja queda poc temps perquè el tram d'autopista que anirà desde Consell a Inca, s'inauguri, això serà a finals d'abril o principis de maig.

Ja n'he parlat altres vegades, però segueixc pensant que és una gran notícia pels arianyers que vivim a Palma ja que a part de fer-mos més cuert el trajecte, ens suposarà evitar llargues coes els diumenges horabaixes.

Carnaval

I no vull acabar sense felicitar als qui tenguern la idea de celebrar "sa Rua d'Ariany" el darrer dissabte de febrer, pens que hauria de tenir continuïtat en propers anys.

Quan ens aixecam cada dia enrevoltats de corrupció, crisis, problemes i demés, ve bé fer una aturada i pensar que la vida viscuda amb alegria, a part de ser més interessant, també és possible.

Enhorabona als organitzadors i com no, als participants. ■

Cosa de casinos

Un dia ben fred d'hivern, agombolat per una retxa de sol, sempre apreciat dins el mes de Gener, llegint es nº 188 de la revista local "Ariany", número extraordinari, recordant es 25 anys del seu començament, me vaig topar amb un escrit de don Miquel Payeras, qui l'any 1953 fou destinat, com a mestre Nacional a Ariany, que titulava "Un poc d'història d'Ariany", a on entre altres coses d'aquell temps, conta i diu, lletra per lletra, "record amb il·lusió, i me va fer molta gràcia, que quan tocaven les Avemaries, a n'es cafès, un dels clients, normalment el de major edat, se llevava es capell i les resava davant, contestant els damés, levant-se es capell".

A lo dit aquí, deixau-me afegir qualche cosa de sa meua pròpia collita, i sense fer mal a ningú, contaré una altre cosa referent a n'es mateixos casinos d'aquell temps, Ca'n Jordi, Ca'n Xamena, Ca'n Collet, tots tres ben centrats amb so portal mirant a sa plaça.

Lo que vaig a escriure, només passava un pic cada any, i un dia tan assenyalat com era, i és, es dia de Pasco, record del gran miracle que feu el Bon Jesús mort, ressucitant a una nova vida, vida gloriosa.

Per altra part, tothom sab, que la gent, el dia de Pasco, ben desxondida i mudadda, de bon matí, compareixia a sa plaça a veure "s'Encuentro" del Bon Jesús amb la seva Mare, Mare Santíssima, i que després de "s'Encuentro", i haver anat a l'Ofici, ben falaguera corria cadascú cap a casa seva, a on trobaven taula posada i preparat, i a punt un bon berenar de frit, de freixura de

mè, i amb altres saborosos ingredients.

Com es frit de Pasco, no s'en feia altre en tot l'any, en menjaven a gust i a voler, i ja servia de dinar.

També tothom encara sab, i molts ho han viscut, que tant a Ciutat, com a la part forana de Mallorca, per ses festes de Pasco, se feia lo que deien es "Solpàs", que era beneir ses cases, fent referència a sa primera Pasco que celebraren es judios, costum molt piadosa i edificant, avui, quasi o totalment desapareguda, i que a Ariany, es feia es mateix dia de Pasco.

Idò bé, es dia de Pasco, es Solpàs sortia de bona hora, quan, ja més o manco, la gent s'havia empassolat es frit, i en arribar a sa plaça entrava es capellà a beneir sa casa casino de Ca'n Jordi, quasi plena d'homes, que ja ben berenats, hi prenien es seu cafetet, que en aquell temps no en feien a ses cases particulars, i es més "chulos" fumaven es seu puret, per qualche cosa era es dia de Pasco!

Quan es capellà entrava, i deia, Avemaria Puríssima, i saludava d'enfora amb sa ma a l'amo, qui estava a n'es taser o taurell, en senyal d'amistosa confiança, tots els homes s'aixecaven drets, i no es sentia una mosca, esperant tots es que es capellà hagués beneït sa casa.

Per don Toni Rubí, e. p. d.

Després que es capellà deia: molts d'anys! per anar-se'n, seguint fent es Solpàs, ets homes s'asseien i continuaven es seus temes, que sempre eren, de com anava s'anyada, si o no hi hauria bon "carruatge", i a quin preus duien ets animals.

Això se repetia a n'es casino veinat, de mestre Pep (a) Xamena, qui també era s'organista de la Parròquia, i ho feia molt bé, i un poc més tard a n'es casino de Ca'n Collet, que estava a s'altre part de sa Plaça, quasi ple d'homes com a Ca'n Jordi.

Ara, encara, me queda qualche cosa a sa punta d'es bolígraf, però ja veurem...

Gràcies a Déu, qui m'ha conservat, i m'ha donat el poder recordar, i també gràcies, encara que un poc tardanes, a n'aquells casineros, Jordi, Pep, Rafel, a.c.s., i a nes seus parroquians, per els seus bons comportaments de sempre.

En aquell temps, no tan llunyà, com pareix, i que molts han conegut, a Ariany, llogaret encara, se vivia una vida senzilla, s'hi alenava tranquilament, ben diferent de la vida d'avui, "molt de tràfic", molt de renou, moltres lletres i papers, però quasi tot fa so i renou de buit, molts de duros i pessetes, però que no són d'or, ni tan sols de plata, com eren les d'abans. ■

Dóna a conèixer la revista Ariany als teus familiars i amics, amb el suport de tots la millorarem.

Una estona amb don Miquel Febrer

Per Catalina Pont i Jaume Taberner.

Després de mig any d'haver vingut com a rector a Ariany, hem volgut tenir una petita conversa amb don Miquel, per conèixer el seu punt de vista damunt algunes coses.

Don Miquel és una persona que li agrada molt el xerrar, pareix que no es cansaria mai de contar coses, i també s'ha de dir que és una persona a la qual un passa gust de sentir-lo xerrar, és un home que li agrada dir ses coses així con són, i sense anar per ses voreres, sens dubte és una persona que endemés del seu caràcter obert i familiar la seva estada a Amèrica el va marcar, i li ha deixat unes empremtes, com a totes les persones que tenen aquesta experiència.

És d'admirar la seva capacitat de treball, malgrat la seva edat i la salut, es pot deduir que unes de les seves debilitats són les persones majors, encara que tant els nins com els joves siguin del seu agrat.

- Ens faci un resum de la seva vida.

Jo vaig anar a n'es Seminari quan tenia 15 anys, vaig dir missa a n'es 27, vaig estar de Vicari a Sant Jordi per 3 anys, feia feina amb sa joventud, cursets de cristiandad, exercicis, vaig estar a Petra 5 anys, després hem vaig anar a Amèrica, desde llavonces hi he continuat anant, en tenir vacances, jo hi vaig, ara per Nadal va fer un any que el vaig fer allà amb es meus amics, fa 3 anys que hi vaig estar 2 mesos i vaig dir a n'el Bisbe, quan vaig venir aquí, que m'hauria agradat molt més anar a Amèrica, no perquè me vengués malament venir aquí, jo allà hi tenc el cor i molts bons amics.

- Quina diferència hi ha entre el cristianisme d'aquí i el d'Amèrica?

Aquí tenim un cristianisme un poc passat, pareix que sa gent n'està cansada, està farta de tot, allà hi ha una pietat, diríem popular, vertadera. Sa gent té un sentit de sa Fe molt més gran que aquí.

Aquí pareix que es capellans fan nosa, allà, com que en tenen pocs, les aprecien molt.

- Allà no tenen tants de coneixaments intel·lectuals, però tenen més Fe?

No, no vos cregueu, allà es nivell cultural mig és més baix que aquí, però hi ha gent que destaca dins tots ets aspectes, medicina, història,... jo, vaig esser una temporada assessor o conciliari de la UNEC (Unió d'Estudiants Universitaris Catòlics), i feia feina amb grups d'universitaris, aficar-me dins aquest mon me feia un poc de por, però una vegada dedins vaig veure que ets universitaris d'allà tenien un nivell de batxillers d'aquí.

- Ses informacions i reportages que ens arriben per sa televisió, referents al mon d'allà, reflexen realment sa realitat?

Jo d'aquests reportages no me'n fii molt, perquè agafen lo que volen, o lo que les interessa, si volen mostrar misèria agafen misèria, i si volen altres coses, agafen altres coses.

Lo que mostren és vera que hi és, però avegades ho mostren com si allò ho fos tot, i allò és una mostra, és com aquí amb sos gitanos, a Manacor hi ha un barri de gitanos, però no vol dir que tot Manacor ho

siguin; que hi ha molta misèria i pobresa, és vera, però a vegades ens ho presenten d'una manera exagerada.

- Com va esser que va venir a Ariany?

Jo me vaig jubilar fa uns quatre anys i mig, tenia 70 anys, vaig anar a Manacor, me vaig fer càrrec de sa Residència, jo deia missa i s'hora-baixa el tenia per jo, ajudava a ses parròquies que me necessitaven, després vaig anar a n'el Perú es Nadal antes de venir aquí, i allà me vaig trobar amb un Vicari Episcopal de Palma, i aquest vegent la meva actuació allà va esser es qui m'ho va trempar tot, perquè quan vaig venir aquí, ell me va dir que ell era es qui ho havia recolzat més, i li vaig dir en pla de broma "idò molt tendré que agrair-te" i efectivament, me demanaren que vengués, i les vaig dir que si ho trobaven oportú vendria, jo m'he fet capellà per servir a l'Església, me venia malament, però vaig dir a n'el Bisbe que com que mai havia dit que no, hi vendria, però que tengués en compte que com a home me rebenta i m'espenna, perquè amb 74 anys i amb un "marcapasos"..., però ara ja no m'en pened gens, ara me sabia molt de greu anar-m'en.

- Coneixia Ariany?

Coneixia Ariany fins a sa Plaça i l'Església, jo, quan estava a Petra, fa 44 anys, vaig venir a confessar una sèrie de vegades, aquí hi havia don Toni, i en vaig pegar unes bones panxades de confessar, perquè don Toni ja era un poc vell i me deixava molta de gent per confessar, encara m'en record, dins aquell confessional de dins sa pared, qualche vegada eren la 1 de sa nit i encara

confessava, però havien passat 40 anys i no havia tornat.

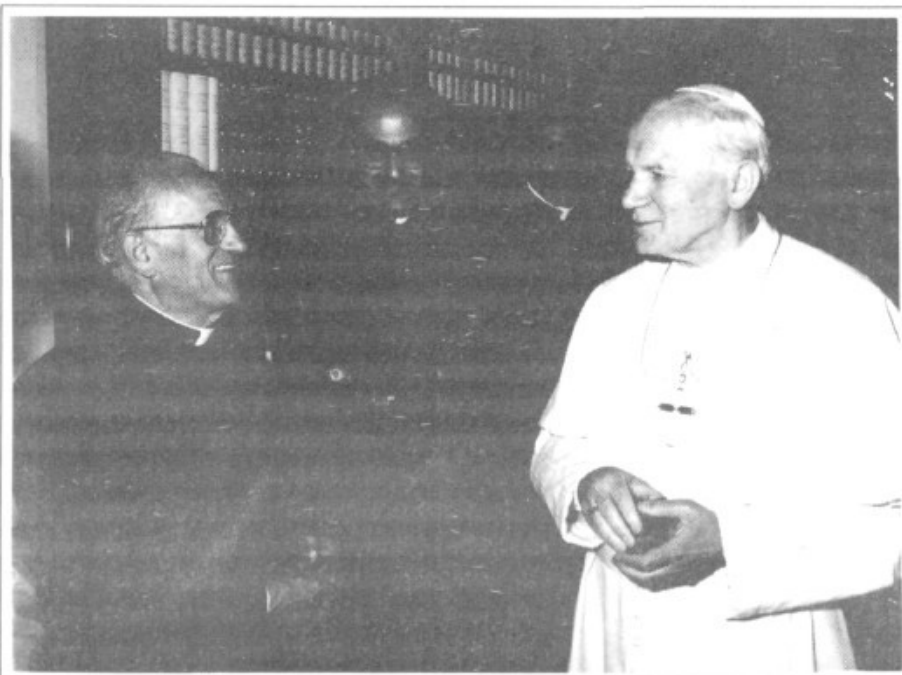
També vaig venir una vegada que el Bisbe feia una visita pastoral, en temps de don Toni, també hi havia don Sebastià Gayà, i a sa placeta hi havia aquells pins, don Sebastià només deia que ho és de guapo això, quina vista, quina sort que té d'estar aquí i don Toni li va dir, i si vostè ves una pel·lícula molt bona i li agradàs molt, lo endemà la tornàs a veure, i s'altre també, en haver-la vista un parell de vegades, què diria?, idò jo ja fa 25 ò 30 anys que veig aquesta vista.

- Què és el que li ha vengut més de nou d'Ariany?

Jo, si he de dir sa veritat, jo venia un poc així, perquè m'havien dit que hi havia uns certs problemes, una sèrie de coses serioses, però ha anat molt bé, m'han fet més cas del que me meresc, tohom ha correspost a tot lo que hem fet.

- Què pensa d'Ariany?

Jo crec que és un poble, que per desgràcia, és vell, sa gent jove no troba feina adequada i s'en va fora.

Don Miquel amb la Santitat Joan Pau II, en el transcurs d'una visita.

Ariany, fa 40 anys, era un poble molt ric, ja que amb 4 ò 5 quartarades hi vivia una família i si en tenien 10 ò 15 ja eren senyors, ara amb 4 quaterades no poden viure i en 10 ò 15 hi viuen tres mesos, i per això molta de gent se n'ha anada, ara

també veig que ets arianyers tenen una cosa, estimen molt ca seva, n'hi ha molts que viuen a altres parts, però han arreglat sa caseta i es dissabtes venen, per sa festa tothom compareix, se coneix que a Ariany ets arianyers l'estimen molt.

Què ens diu si li deim...

Déu: és es Ser Creador de totes ses coses, és el Nostre Pare. Ningí l'ha vist però Jesús el mos ha revelat.

Cel: veure a Déu cara a cara, participar del seu amor, estimar-lo i ser estimats.

Infern: consistirà en la separació de Déu, que és font de la vida i de la felicitat a la que l'home aspira.

Fe: és la resposta a Déu, entrar en contacte i creure amb Ell.

Església: és una família que seguint ses normes de Crist fa camí cap a s'Amor, cap a Déu.

Evangeli: el testimoni principal de la vida i doctrina de Jesús i missatge de l'Església.

Pau: es desig de tota la gent, si noltros estimam hem de cercar sa pau, hem de treballar tots noltros per fer pau.

Guerra: lo contrari de sa Pau, caure a conseqüència d'egoïsmes.

Mort: es s'acabar, però per es que tenim Fe sa mort és començar sa vida amb Déu.

Joan Pau II: per mí un home extraordinari, aquest home dins sa qüestió social, humana, és un gran progressista, és un home d'idees avançades, n'hi ha que no l'accepten perquè voldrien que amollàs del tot amb alguns temes, jo li tenc un gran respecte, és un home que haurà fet un gran bé a s'Humanitat, el Papa ha tengut una gran influència en sa política de Rússia, i crec que ha ajudat a sa desaparició de sa Guerra Freda i es teló d'acer.

Missions: és no sols com una obra social, sino una manera de transmetre es missatge de Jesucrist, sa missió de l'Església no és només donar pa, és transmetre un Evangeli i transmetent aquest Evangeli, Ella i tots aquells que evengelitzan, s'han de comprometre a estimar i a compartir. ■

- Com creu que l'ha rebut el poble arianyer?

A mí, millor del que me mereixia, molt bé! jo no tenc res més que alabances.

- Si hagués de destacar una cosa d'Ariany, qué destacaria?

Que és un poble tranquil, de gent treballadora, gent que estima es poble, gent que té desig de viure.

- Per lo que diu pareix que es troba molt bé aquí?

Molt bé m'hi trob, molt a gust, i encara s'altre dia vaig anar a n'es metge perquè no me trobava bé i només tenia por que no me digués que havia de deixar Ariany, ara me sabria molt de greu anar-me'n, a pesar que hem de comprendre que tenc 74 anys, duc "marcapasos", no! i arriba a ser pesat anar a Manacor cada dia, i molts de dies dues vegades, però allà no volien que fugís, i també havia de venir aquí, però me trob molt bé.

- Quins projectes té?

A llarg plaç no n'he poguts fer, perquè jo aquí no hi podré estar molts d'anys, en ses coses materials he arreglat quatre detalls de per aquí, ara arreglam sa placeta, a l'església hi ha qualque cosa que s'ha d'arreglar, es presbiteri és lo més pobre de l'església i ha de ser lo més ric, si no m'en vaig prest ho vull enrajolar de pedra o màrmol mallorquí.

En lo espiritual vull formar un grup de gent, jo cada dia a ses missses predic 2 ò 3 minuts, per veure si puc aconseguir que aquestes 25 persones que venen a missa cada dia s'estimin un poc més, d'aquesta manera ja sembram qualque cosa, ara amb aquest curs bíblic també sembram qualque cosa, amb sa catequesi d'ets al.lots el mateix, en definitiva anar donant una formació real, no rutinària ni de memòria.

- Parlant del curs bíblic, amb quins objectius el va començar?

Per augmentar la formació de sa gent, i donar a conèixer sa Bíblia, per aquí venen "Testigos de Jehová" i expliquen sa Bíblia i noltros moltes vegades no la coneixem bé, a sa Bíblia hi ha tota sa base de sa fe i de sa vida cristiana.

- Quina acceptació ha tengut aquest curs?

Jo la veig bona, no esperava que vingués tanta de gent.

- Gent jove n'hi ve?

Veig que no en ve.

- Ara es sent parlar molt des Sínode, expliqui un poc què és això?

El Bisbe vol fer un Sínode per analitzar l'Església mallorquina, no només capellans i monges, si no seglars, tots aquells que tenguin interès i capacitat per anar a fer un estudi per veure sa situació de sa nostra Església, i lo que li fa falta per arribar a n'es poble, ara, es Sínode és pràcticament posar una mentalitat del Concili Vaticà II, que encara en moltes coses no l'hem digerit i posar unes normes que se vesquin per orientar, jo no vull somiar que es Sínode hagi de compondre totes ses coses, ara una de ses coses molt bones que pot tenir, és fer que molta de gent se preocupi i pensi un poc en com està sa situació a Mallorca, en com està l'Església, i si noltros pensam amb això porem anar captant idees i donar-mos més conte de

sa responsabilitat que tenim dins l'Església, que no només és una cosa de capellans, és una cosa de tots els batians, aquí a Mallorca, d'aquí a 15 ò 20 anys serà com Amèrica, si no hi ha més vocacions, un capellà haurà de duu 3 ò 4 pobles.

- A Catalunya es fa un Concili, el Concili Tarraconense, com ho veu?

Un Concili ve a ser com un Sínode, però que enlloc de fer-ho una diòcesis ho fa una Província Eclesiàstica.

Això són maneres de fer feina i maneres d'orientar-se i de traçar camins i de descobrir coses; jo ho veuria amb mals ulls, però sa cosa no va per aquí, si es vegés com una manera de fer una Església independent catalana, això no hi és per enlloc i crec que seria absurd.

A Balears són tres diòcesis, volen fer un Arquebisbat, fa estona que s'en parla i està així, això tendria moltes avantatges i alguns inconvenients.

- Don Miquel, faci vostè la despedida.

Només puc agrair a tot es poble d'Ariany ses atencions que han tengudes amb mí.

I això ha estat, gràcies don Miquel i que Déu el conservi molts d'anys.■

Els missioners hi són sempre

Per Miquel Mulet Coll.

Dels aspectes positius del 94 els mitjans de comunicació destacaren la solidaritat dels espanyols, i dins aquest camp, que els missioners feia estona que hi eren.

Mai la TV havia parlat tant de missioners, ni d'aquesta manera. Un dels mitjans s'exclamava, amb signes d'admiració, de com distribueixen el temps els missioners. Els capellans, deia, dediquen el 15% al culte i el 85% a tasques de desenvolupament. Si són seglars o religiosos, només un 5% a tasques específicament religioses i el 95% al desenvolupament.

Així ho veuen des de fora. Vist des de dins, diria que el missioner, dedica el cent per cent del seu temps i tota la seva il·l·lusió a l'anunci de Jesucrist. ANUNCIAR, que és donar a conèixer, fer a sobre, mostrar, oferir, de cap manera imposar, ni conquerir. El quid de la qüestió està en el COM es fa l'anunci. Si em permeteu una resposta clara, diria: el missioner anuncia que Déu és un Pare que ens estima, amb fets, testimoni i paraules.

Primer, fets. Quan trob una persona amb fam i li vull mostrar que Déu l'estima (això és evangelitzar) no ho faré amb consells, promeses per a més endavant, etc. Només hi ha una resposta possible: donar-li menjar. Amb un afegit: capacitar perquè es puguin valer per si mateixos.

Manera normal de dur els nins a tot el Tercer Món.

Fets i testimoni. Ni l'un ni l'altre els tenem en exclusiva els creients. Les ONG, per exemple, mostren enfillos de fets idèntics als dels missioners, sovint realitzats conjuntament, ONG i missions. I els testimonis de tants cooperants (no sempre dels "tècnics" amb sous que consumeixen molts pressuposts) solen ésser admirables.

Ara bé, el testimoni del missioner és el testimoni de la fe. Hi són sempre i per ara, surt a una mitjana de dos per mes que hi deixen la pell. Dos màrtirs cada mes.

Màrtir que precisament vol dir testimoni. Testimoni del que anuncia.

Per això hi són sempre, arreu del món. Les mateixes ONG saben, per experiència, que els camins oberts pels missioners són els més curts i de més eficàcia per arribar als qui necessiten l'ajuda. I que sempre els troben oberts i transitables, sense gelosies ni protagonisme: es que minvin els bons resultats. Un aspecte poc divulgat del camp missioner que el 94, amb els greus esdeveniments viscuts, va posar damunt fulla.

La diada de MALLORCA MISSIONERA, que celebrarem el 14 de maig, ens recorda que els missioners hi són sempre i que necessiten la nostra ajuda. Però alerta, que massa sovint "ajudar" s'agafa com eufemisme per demanar doblers. I els doblers no són la primera necessitat de les missions.

No hi ha missions sense missioners, homes i dones, batians que moguts per la seva fe volen anunciar Jesucrist de la manera i acceptant les conseqüències que facin creïble l'anunci. Capellans, religiosos o seglars que oferesquin un mínim de tres anys continuats a la tasca missionera. També per a tota la vida, mitjançant un dels Instituts religiosos missioners. O sigui, que les missions necessiten persones. Sense persones poca cosa hi fan els doblers.

I animació missionera. Quan un diu que se'n va a missions provoca diverses reaccions: "Està malament des cap", "no sap què es fa", I si és un capellà apreciat pel poble, s'afegeix: "el Bisbe no té es cap bé". També: "ets un valent", "coratge", "compta amb sa meua simpatia", "t'admir", "m'agradaria tenir es coratge i sa fe que tu tens". Uns animen. Fan animació missionera. Que també suposa informar, donar a conèixer la realitat de les missions.

I pregària. La més gran aportació dels creients. Llavors sí, en quart lloc, l'economia hi juga el seu paper. Que els missioners dinen cada dia. I espenyen sabates. I compren llibres.

Ara que ningú digui: "jo no puc ajudar més que amb doblers". Ni sols amb pregària i doblers. La majoria, per raons d'edat, salut, circumstàncies familiars, professionals, etc. no es podran oferir com a missioners. En canvi animar, o desanimar, no sols és possible, sinó situació que sovint hem d'enfrontar i resoldre d'una manera o de l'altra. Llavors sí, doblers. No per tranquil·litzar consciència. Sinó per completar el compartir. Compartim pregària, temps, curolles, simpatia, i també doblers. ■

50 preguntes a ... Antoni Pasqual Ribot

Secció a càrrec de: *Mª Magdalena Genovard,*
Jerònia Sansó,
Joan Carles Vanrell.

1.- Nom i llinatges

Això és lògic, Toni Pasqual Ribot.

2.- Malnom

Toni Batle, però de petit em deien Toni des Casino.

3.- Edat

46 anys.

4.- Professió

Comerç.

5.- Un "hobby"

Sa caça.

6.- Llegeixes qualche diari o revista? Quins?

Sí, llegesc diaris i revistes, però cap en concret.

7.- Un personatge històric, i per què aquest?

Adolfo Suárez, perquè va ser capaç de dirigir la transició política a Espanya sense traumes.

8.- Un personatge actual

Un metge, en Barraquer.

9.- Amb qui t'agradaria passar un dia complet?

Per supòst amb la meva família.

10.- Tens algun ídol? Qui?

No, no crec amb els ídols.

11.- El Madrid o el Barça?

No som de cap, però tenc més simpatia cap al Barça.

12.- Quina llengua, català o espanyol?

El català amb les nostres modalitats.

13.- Un cantant

Perales.

14.- Un actor

Xesc Forteza.

15.- Una actriu

Mari Sampere.

16.- Un esportista

Per supòst en Miquel Àngel Nadal.

17.- Un fet històric

La independència d'Ariany, perquè és un fet en el que hi vaig participar i n'estic molt orgullós.

18.- Un bon record

El naixement dels fills.

19.- Un mal record

La mort de qualche familiar.

20.- Quin país o ciutat t'agradaria visitar?

Nova York.

21.- Aniries a sa Lluna?

No, perquè crec que hi ha prou per veure a la terra.

22.- Creus en el més enllà?

Ni sí ni no, cada vegada que ho he pensat no he arribat a una conclusió.

23.- Hi ha Cel i Infern?

Crec que el Cel i l'Infern són aquí, però el que actua per anar al Cel té moltes avantatges.

24.- Creus que hi ha vida a altres mons?

Ni sí ni no, com he dit a una altre pregunta, cada vegada que ho he pensat no he arribat a una conclusió.

25.- Què penses de les drogues?

El que pens és molt extens, però resumidament crec que és el pitjor mal de la societat actualment i és una pena, i em dóna ràbia que hi hagi gent amb pocs escrúpols que en faci contraband i es divertesqui.

26.- I de l'avortament?

Jo n'estic a favor, però amb matisos.

27.- Una flor

Encara que en cultivi d'altres, un clavell.

28.- Un arbre

Dos especialment: el garrover i el lladoner.

29.- Un plat de cuina

M'agraden tots, i especialment els plats mallorquins.

30.- Una postre
Tots els dolços m'agraden.

31.- Una beguda
Especialment l'aigua.

32.- Una Dansa
Una jota mallorquina o un bolero.

33.- Una cançó
"Mediterráneo".

39.- Què és lo que més t'agrada d'Ariany?
El caràcter de la gent, la relació de família.

40.- Lo que menys
Que hi ha algunes persones que no saben viure en família.

41.- Si tú poguessis, què canviaries del nostre poble?
No canviaria res, perquè si canviàssim alguna cosa no seria Ariany.

42.- Per tú, qui creus que ha estat la persona més important en tota la història d'Ariany?
Sens dubte Marc Antoni Cotoner, perquè va parcel·lar els seus terrenys perquè la gent pogués comprar i edificar cases.

43.- Com veus el futur d'Ariany?
Amb optimisme, perquè es fa feina per ajudar al poble d'Ariany i a tots els pobles del Pla de Mallorca.

44.- Quina qualitat admires més de la persona?
La sinceritat.

45.- Quin defecte creus el pitjor?
L'enveja i la calúnnia.

46.- Què és lo que més t'hauria agradat esser dins aquesta vida, parlant de professió?
Estic molt satisfet amb el que som.

47.- Què és lo que manco t'hauria agradat esser?
Res, pens que tothom, si no somia truites, alcança el que vol.

48.- Si no fossis qui ets, qui t'agradaria esser?
Ningú en concret, estic satisfet.

49.- Si tenguessis una vara màgica i et concedís 3 desitjos, què demanaries?
El primer, no crec amb les vares màgiques. Però m'agradaria que totes ses persones s'estimassin, i que es respectassin, i així no hi hauria problemes.

50.- Una despedida
A reveure.■

34.- Un fet inoblidable
El dia que em vaig casar és un fet inoblidable.

35.- Una pel·lícula
"Girasoles".

36.- Un esport
El que practic, la caça.

37.- T'agrada viure a Ariany?
Sí, m'agrada i no ho canviaria.

38.- Si no visquessis a Ariany, a quin poble t'agradaria viure?
A Artà, perquè el caràcter de la gent és molt paregut al d'Ariany, és molt familiar.

Una xerradeta amb en Gabriel Pons

- tècnic de patrimoni de la Mancomunitat -

Per Biel Tovell.

Parlàvem al passat número, que a instàncies de la Conselleria de Cultura, un grup de tècnics en arqueologia, havien començat allà per l'any 1988 una nova carta arqueològica de Mallorca, amb uns resultats espectaculars, basta recordar que al nostre poble, hi havia 13 jaciments catalogats i a partir d'aquest treball, n'hi ha 17 més, és a dir, 30.

Un d'aquests tècnics és en Gabriel Pons, que després d'una sèrie d'investigacions devers la Conselleria, va resultar ésser el tècnic de Patrimoni de la Mancomunitat des Pla.

Vaig posar-me en contacte amb ell i tot foren facilitats. Lògicament, considerava que aquest estudi era lo suficientment important com que no es quedàs tan sols amb això, en un estudi per posar a les biblioteques i amb poques possibilitats d'arribar al poble per conèixer-lo i fou així, que a part d'aquesta entrevista que segueix a continuació, vaig intentar comprometer-lo a donar-mos a conèixer cada un d'aquests jaciments, cosa a la qual va accedir amb tota classe de facilitats i amabilitats i com a mostra, a propers números tendreu la primera entrega. A part d'això també es va oferir a cercar un dia per poder fer la ruta arqueològica arianyera, per tots aquells interessats en el tema.

I sense més preàmbuls, anem a llegir les seves opinions damunt aquest estudi.

- Com has arribat a sa plaça de tècnic de patrimoni de sa Mancomunitat?

Sa Conselleria de Cultura, va crear per decret, aquestes places amb ses funcions d'assessorar, informar, gestionar es patrimoni, etc. Es

va proposar a ses entitats locals i de moment s'única creada és sa des Pla.

- Quina és sa teva feina dins sa Mancomunitat?

Gestionar totes ses línees d'actuació de sa Conselleria en matèria de patrimoni (pla de millorament de façanes, pla de neteja i senyalització de jaciments arqueològics, informar damunt totes ses peticions de sa Conselleria a sa Mancomunitat, etc) Enguany, aprofitant un conveni amb s'INEM, hem creat dues brigades d'obres de patrimoni que per exemple a Ariany han començat a arreglar es Pou Bo.

- Per cert, sa gent d'Ariany, es demana per què fa tan poca via a arreglar-se es Pou Bo, per què fa tan de temps que estan aturades ses obres?

Sa gent que va a arreglar-ho, té un contracte de s'INEM de 5 mesos pes 14 pobles. A Ariany, per quota d'aportació a la Mancomunitat, li han correspost 6 dies de feina, que són es que en teoria s'hi han fet. Com és normal, no han tengut temps d'acabar-ho i per tant, lo que falta, supòs que ho acabarà s'Ajuntament.

- Entrem en matèria, com està Ariany de jaciments arqueològics?

Seguix sa tònica general d'es Pla, sa densitat és més o manco d'un jaciment per Km². En quant a s'estat de conservació, degut a ses feines agrícoles, són molts pocs es conservats amb un mínim de qualitat. Es més destacables, són es conjunts de Son Nigorra, es poblat de Calderitx, es conjunt de coves pretalaiòtiques de Son Bacs, a part d'un número

important de zones arqueològiques que han perdut ses construccions en superfície i només s'hi veu sa ceràmica.

Al conjunt de Son Nigorra, podríem dividir-lo en quatre grups:

- una naveta pretalaiòtica,
- tres talaiots,
- un talaiot aïllat,
- diverses construccions de planta quadrangular d'es talaiot final.

A Calderitx, es pot apreciar lo que queda d'un poblat talaiòtic just darrera ses cases, actualment, queda un talaiot i podria haver-n'hi un altre; també hi ha restes de construccions menors d'es poblat (habita-cions).

A Son Bacs, hi ha un conjunt de coves pretalaiòtiques darrera ses cases, i un altre conjunt de coves artificials d'entarrament d'es talaiòtic final, que està ran de la carretera entre sa pista de tennis de Son Bonany i Ca'n Peris.

- Hi ha algun altre grup important?

No, hi ha jaciments a lloure, però de menor importància en quant a conservació.

- A nivell d'importància, en destacaries algun?

En quant a conservació monumental, es de Son Nigorra; en quant a importància científica, sa Cova de Sa Canova.

- Per cert, de sa Canova, en queda alguna cosa?

Queda sa cova, que en sí, és una ridícula. Lo que se va poder recuperar està a n'es Museu de Mallorca.

- Quina importància va tenir es seu descobriment?

Molta, va esser es descobriment més important de ceràmica incisa d'es Calcaolític, que és s'edat de Bronze inicial, entre 2000-1800 a. C.; sa llàstima és que no se va excavar com tocava i únicament es va poder recuperar material, no es va fer una excavació científica, es va descobrir per casualitat i molta gent va aficar-hi mà, no poguent estudiar-la com tocava o mereixia.

- De quina època són els jaciments?

Es més antic, és es de Sa Canova, que és com he dit abans, dels 2000-1800 a. C.

Després vendrien ses coves de Son Bacs i sa naveta de Son Nigorra, que són d'es pretalaiòtic final, 1700-1400 a.C.

Després Calderitx, i es talaiots de Son Nigorra que són de cultura talaiòtica i que perdurarien fins a sa conquesta romana, l'any 123 a.C.

- De s'època romana, queda qualque cosa?

En construcció no queda res ja que durant s'època de sa dominació romana perduren es llocs d'hàbitat talaiòtics, lo que sí s'han trobat a la majoria de jaciments, és ceràmica romana i gualment d'època islàmica.

- Pot ajudar la divulgació i coneixement de la situació a la conservació dels jaciments?

És bàsic i lo que se intenta, al manco des de la meva plaça de tècnic de patrimoni de sa Mancomunitat, és crear uns itineraris de monuments arqueològics visitables, que estiguin nets, senyalitzats i que quan un arribi trobi un panell explicant lo que veu.

- Com a idea, és molt bona, però, està previst què es faci?

Sí, lo que és molt lent i fan falta molts de duros.

fotografies d'es restes trobats bàsicament a Sa Canova.

- Què s'hauria de fer per conservar-los?

Primerament adecentar, i llavonces senyalitzar-los. Això seria un incentiu de conscienciació, ja que desde segles, sa gent ho ha tengut davant i no se n'ha donat compte de lo que tenia.

- Estàs disposat a donar-los a conèixer al poble?

Clar, a partir d'ara i fins que les acabem, pot anar sortint a sa vostra revista un estudi explicatiu de tots els jaciments, acompanyats de fotografies i també estic disposat a fer un itinerari perquè ets arianyers coneguin sa situació de cada un d'ells a part de que també seria interessant perquè us podria explicar "in situ" les característiques més importants.

També tenc ganes de fer una exposició de materials acompanyats de

Idò sa idea queda llançada, ara només falta que qualcú l'agafi i la faci possible. Tal volta no estaria gens malament per ses festes patronals incloure aquesta ruta dins es programa de festes.

Una vegada feta l'entrevista, vaig sentir curiositat per conèixer algun d'aquests llocs i vaig encaminar-me a les coves de Son Bacs; vos asseguro que les vaig mirar d'una altra manera, d'infant, record que hi jugava, però mai vaig imaginar que dins aquelles coves fa 4000 anys hi pogués viure gent.

I és ben veritat que conèixer duu a estimar. Us convit a que passejant us animeu a anar a Son Nigorra, a Calderitx, o a Son Bacs i entreu dins les coves o passegeu per les pedres talaiòtiques... segur que a partir d'ara, experimentareu noves sensacions. ■

Merescut homenatge

Per Mateu Amorós, Pvre.

La GALERIA ACTUAL ART de Pollença "amb l'orgull ben legítim" promogué un homenatge amb un variat ramell d'actes a Miquel Bota Totxo, que pel seu esser i fer, no sols honora la seva ciutat nadiva, sino que també a tota la cultura illenca.

Miquel Bota Totxo és així enaltit acertadament: "és presència aciva, de de sempre, en tota mena d'organitzacions artístiques, intel·lectuals i musicals esdevingudes a Pollença, però en Miquel, a la seva seriosa eficàcia i generosa entrega, hi afegeix un genuí sentit de la humilitat que, sovint, la seva gran tasca per a Pollença ha estat en un discret silenci. Hora és, que les veus que l'estimen, amb la seva pintura, amb els seus escrits, amb la seva presència, entonin un càntic d'homenatge per a Miquel Bota Totxo que, com home, com pollencí, com escriptor i com amic bé es mereix".

Malgrat la seva diamantina i abundosa aportació literària, és més destacable el seu comportament amarat d'amor, de pau i de generós servei a tothom.

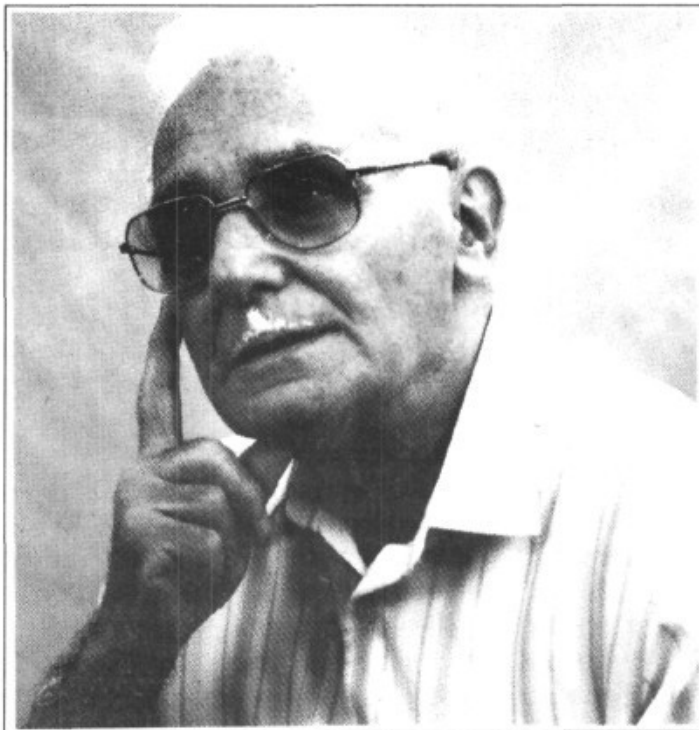
Les seves aportacions culturals serien difícils de mesurar i no en parlem de les atencions.

Ja fa deu anys la nostra "Fulleta" proclamava: "La poesia mallorquina del present segle i la cultura en les seves diverses projeccions és lluminosament prolífica en el pollencí, en Miquel Bota Totxo, que com Mn. Miquel Costa i Llobera, les fontanes de la seva inspiració són els encants naturals de la nostra illa i

els pilars capdals de tota societat: la fraternitat, els valors de l'esperit, l'autèntic pacifisme, etc."

A la botonada cultural de la nostra comunitat llambejen dos botons: l'Himne dedicat a Ariany i els Goigs a la Mare de Déu d'Atotxa.

És de destacar que l'Himne dedicat a la nostra vila en les celebracions més significatives enardeix els sentiments dels participants.

Miquel Bota Totxo

Sien aquestes senzilles expresions com un ram de roselles dels nostres comellars en gratitud i admiració pel conjunt de la seva obra i sobretot per seu procedir humà - cristià.

Que la seva mallorquinitat sorgida de l'antiga i noble terra pollencina segueixi oberta i sensible als batecs del pla i de la muntanya, com el cor d'una mare acull la fillada. ■

**Gràcies a una
gota teva i dels
altres podem
salvar moltes
vides.**

**La vida és el
millor regal,
regalem
vida donant
sang.**

COMUNIDAD AUTÓNOMA DE LAS ISLAS BALEARES

Salutació del president de la CC. AA. amb motiu de la commemoració del Dia de les Illes Balears

Tothom a Lluçmajor

Dotze anys d'autonomia són ja una fita important que jalona el camí de recuperació de la nostra identitat com a poble. Els pròxims dies 4 i 5 de març els ciutadans de les Illes Balears commemoram dotze anys d'Estatut d'autonomia, dotze anys d'autogovern. I ho celebrarem a la vila de Lluçmajor, justament el "lloc major", on el rei Jaume III va perdre la vida defensant el Regne de Mallorca. Aquesta és la festa de totes les Balears on tots ens retrobam amb la nostra història i reclamam l'enfortiment de la nostra vocació com a país.

Els dotze anys d'autonomia tenen, com tota obra humana, llums i ombres, moments d'eufòria i moments de desencís. Probablement, tots pensàvem fa alguns anys que el camí seria més fàcil. Però és un camí pedregós, amb dificultats i, de vegades, sembrat de recels i desconfiances des dels poders centrals cap a les comunitats autònomes.

És cert que, durant els dotze anys darrers, les Balears s'han situat com a capdavanteres en el món de l'economia i del progrés. Que som l'única comunitat espanyola que reuneix totes les condicions per figurar entre les comunitats europees més avançades. Però, així i tot, hem de ser incorfonmistes. Hem d'aspirar a molt més.

Tenim davant un gran repte: aconseguir que es faci justícia amb les nostres Illes. Des de fa alguns anys fem feina per trobar un sistema que elimini les dificultats de la insularitat, per poder competir en igualtat de condicions amb la resta de regions continentals. Es tracta de facilitar l'arribada d'empreses de tecnologia nova i neta, adequar la fiscalitat per a les empreses de les Balears, millorar la competitivitat de l'agricultura, reduir impostos sobre consums que són bàsics i garantir la qualitat de vida per a tots els ciutadans.

I no demanam per tenir privilegis. Ho demanem per justícia. Pel fet de ser illes no hem d'estar en inferioritat de condicions respecte a la resta de ciutadans espanyols.

Ara, el Projecte de règim econòmic i fiscal ja està en el Parlament. Però, fins que no sigui aprovat definitivament per les Corts Generals ha de passar encara moltes dificultats. Hem de vèncer molts d'entrebancs, hem de superar moltes incomprensions. Per això, fa falta més que mai la unió de tots i la conjunció d'esforços per aconseguir allò que consideram just i necessari per al futur de les Balears.

I celebrem aquests 12 anys d'autonomia amb un esperit festiu. La Primera Mostra de Cultura Popular inundarà els carrers de Lluçmajor amb un ambient de festa, on seran presents els cavalls de Menorca, el folklore més arrelat de les Pitiüses; el tir amb fona, els cossiers, els cavallets, els grups musicals, els xeremiers, els caparrots i dimonis de totes les illes. Una autèntica mostra de les tradicions que hem heretat dels nostres avantpassats i que tenim la responsabilitat d'apreciar i de mantenir. Som hereus d'un tresor i no el podem malbaratar. L'hem de cuidar i l'hem d'estimar.

I per recordar el darrer rei de Mallorca, que regà amb la sang de l'esperança els nostres camps, Lluçmajor es vestirà de festa major per lliurar de manera solemne la Medalla d'Or de la Comunitat Autònoma als donants de sang de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera, en reconeixement de la seva tasca generosa, altruista, solidària i humanitària. Donar sang és donar la part més personal i pròpia de cada persona. Donar sang és donar vida.

Amb aquest esperit, jo convid a tots els ciutadans de Formentera, Eivissa, Menorca i Mallorca a participar en els actes commemoratius del Dia de les Illes Balears. Perquè som un poble que sap valorar la recuperació de les senyes que marquen la seva identitat, però, per damunt de tot, sap que la solidaritat i la unió han de marcar el rumb del futur.

Gabriel Cañellas Fons.

RESUM DEL PROGRAMA

Dia 4 de març (Lluçmajor)

- 11'00 h. Inauguració de la Primera Mostra de Cultura Popular.
- 13'00 h. Exhibició de balls folklòrics de les Illes Balears.
- 17'00 h. Carrusel de la Policia de Palma.
- 18'30 h. Trobada de glosadors.
- 20'00 h. Cançons i tonades d'antany.
- 21'00 h. Ballada popular.

Palma:

- 21'30 h. Concert de l'Orquestra Simfònica de Balears "Ciutat de Palma".

Dia 5 de març (Lluçmajor)

- 09'00 h. cercaviles amb els personatges de les *Rondaies mallorquines*.

- 11'00 h. Missa solemne presidida per el Bisbe de Mallorca.

- 12'00 h. Tir de fona.

- 12'30 h. Cançons, dansa i cavalls de Menorca.

- 13'30 h. Danses de Cossiers i Cavallets.

- 17'00 h. Lliurament d'estandards a les cases de Balears a l'exterior.

- 17'30 h. Actuació dels grups de balls de les cases regionals d'altres Comunitats Autònomes a Balears.

- 20'00 h. Fi de festa amb gegants i caparrots i la Banda de música de Lluçmajor.

Esports

Per Tomeu Bauçà Frontera.

Què tal amics com estau?, esper que bé, jo no me puc queixar, ja que quasi tot m'ha anat bé; avui parlarem més o manco del que parlam sempre, encara que aquesta vegada es tema principal no serà es futbol, sinó que també parlarem d'es bàsket escolar femení, com molts de vosaltres ja sabreu aquest any no només som jo el que m'encarreg d'entrenar als dos equips, ja que per motius de treball no podem entrenar més que els dissabtes, i com tot sabreu sa base principal de qualsevol equip, sia de bàsket o de qualsevol esport, si no s'entrena no se passa gust a s'hora de jugar els partits, per lo que se va decidir, per part meua i per part dels encarregats de s'esport escolar, na Montse i en Bernat, d'agafar dos entrenadors més i que són en Rafel Aulet i en Jaume Ramis, essent aquest es qui s'encarrega d'entrenar es dos equips durant tota sa setmana, i a fe des resultats, després d'unes setmanes d'entrenaments que es nota, si bé al principi s'els va haver d'ensenyar tot, ara ja es pot parlar amb elles de fer jugades assatjades,

de fer bloquetjos, de fer taps...; s'ha creat una espècie de lliga a sa que participen només quatre equips, però perquè sigui més llarga es fa doble volta, és a dir, se juga quatre vegades contra cada equip, si bé ses més petites no han guanyat encara cap partit, ses més grans ja n'han guanyat tres, per lo que ja saben que és guanyar, encara que a n'aquestes edats el més important és que facin esport.

Passant al futbol, he de dir, que es final de sa primera volta i es començament de sa segona ens varen dur tres victòries segides, si bé després es varen perdre es tres següents, per lo que ni hem pujat ni hem baixat gens a sa classificació actual, ara lo únic que ens queda es esperar els propers partits a veure si són més propicis per els nostres interessos.

Amb aquestes paraules ja me vull despedir desitjant-vos que passeu uns bons mesos, i esperem que ses notícies de sa pròxima fulleta sian més bones.

Adéu amics i fins una altra. ■

Els quintos del 63 es reuniren amb les respectives dones entorn d'una taula per dinar, en total hi havia 8 quintos, i ens han fet arribar aquesta fotografia per deixar-ne testimoni.

Fotografia: Joan Ferrer Ramis

Nota d'agraïment als suscriptors

Ara fa un any, que la revista Ariany, més coneguda popularment per Sa Fulleta, va complir el seu XXVe aniversari, i per aquest motiu es va editar un número extraordinari, que va contar amb la col.laboració, totalment desinteressada, de persones, que, en les diferents etapes de sa Fulleta contribuïren a que seguís endavant, i d'altres que han mostrat una especial simpatia per la nostra revista.

Però endemés dels diferents equips de redacció i col.laboradors que ha tengut la revista, i que han fet possible que sortís al carrer, no podem deixar de banda als nostres suscriptors, que durant tots aquests anys, i Déu faci que per molts més, es mantenen feels a la revista, i que any rera any contribueixen amb la seva subscripció a que es mantengui viva, ja que sense ells, es pot dir, que no tendria sentit, i per tant des d'aquí vos volem donar les gràcies per la vostra fidelitat. ■

**Col.labora
amb "sa
Fulleta", està
dins ses teves
possibilitats.**

Festa de Sant Antoni Abat, en el poble d'Ariany

17 de gener de 1995

Ariany, poble devot,
quan invoques Sant Antoni,
dones noble testimoni,
del seu celestial suport.

Poble que sabs mantenir,
tradicions ben arrelades,
retendràs assegurades,
revivalles d'esperit.

Sa missa de Sant Antoni,
és solemne perquè sí,
homos, dones, joves i nins,
d'aquest gran sant feis elogi.

En el camp d'un cap a l'altre,
per tota s'ampla extensió,
vós, Sant Antoni gloriós,
abocau fruits saludables.

Dels alts de Sa Cabaneta,
i el talaiot d'en Manera,
per tota la sementera,
otorgau mesura plena.

A terres de Son Boscà,
amb vostra mà poderosa,
una collita abundosa,
Sant Antoni, els heu de dar.

Recordau que a Ca'n Refila,
per fer s'anyada copiosa,
de vostra ajuda animosa,
enguany també necessita.

Possessió que s'anomena,
des d'antic Son Guillot Vell,
per dins els seus sementers,
vos implora bona mesa.

Llavors també Son Gener,
demana vostre favor,
que no li manqui saó,
i fruició de bon temps.

Calderitx també suplica,
pluges en temps oportú,
i un any replè de bon fruit,
en arribar sa collita.

Sa Canova en vós confia,
perquè en arribar s'estiu,
pugui veure hermosos brins,
coronats de grossa espiga.

Bon anyada heu de donar,
amb mesura redoblada,
de blat d'ordi i de civada,
també a Son Huguet de Dalt.

Si arribau per ses Comunes,
deixau-hi benediccions,
perquè planes i turons,
fruesquin vostres ventures.

Demanam vostres devots,
sol·licitud de part vostra,
que els sembrats nesquin amb força
i abundin per Son Ribot.

Son Reixac voldrà tenir,
part a vostra protecció,
per recollir en abundor,
fruitada de temps d'estiu.

Dins ses terres des Rafal,
suplicam amb confiança,
que aboqueu de l'abundància,
els bens que vós sabeu dar.

Per Son Bacs vos demanam,
premi de treball honrós,
i els doneu amb abundor,
protecció durant tot l'any.

S'Estorell de vós espera,
i ho demana amb gran fervor,
vostra dolça protecció,
que sempre dóna i mai nega.

Per Bartomeu Munar, Pvre.

Per Son Guineu Vell desig,
tota classe de bonança,
i del bé que mai no cansa,
se'n senti sempre reblit.

Per ses terres afanyoses,
de sembra i de bestiar,
sou, Sant Antoni, advocat,
per això guardau-les totes.

Sant Antoni, bon amic,
feis que siguem fervorosos,
i ens faceu viure animosos,
contents i per sempre units.

Al vostre senyor Rector,
que s'ha entregat de tot cor,
desig fruició de goig,
i gaubança en l'abundor.

Som amic seu des d'estona,
i el conec profundament,
que vos estima jo sé,
i ho dic de ver, que no és broma.

També sé que l'estimau,
des del dia d'arribada,
si li mostrau confiança,
no quedareu defraudats.

A ses Monges que s'entreguen,
generoses sempre més,
mostrau vostre agraïment,
estimant-les sens reserves.

I a tots voltros amics meus,
vos perduri s'alegria,
de revivre cada dia,
vivències de bons creients. ■

Passatemps

Per Biel Tovell.

Test cultural

1.- Tornarem a n'aquesta ocasió plantejar les preguntes damunt el passat número de la Fulleta, que com és de suposar haureu llegit, i per tant, no us serà difícil de contestar.

La primera pregunta, anirà damunt els plens de l'Ajuntament de l'any passat; sabries dir quants se'n varen celebrar?

- 12
- 15
- 5
- 7

2.- I a un d'aquests plens, es va aprovar el presupost de l'any 94, com és normal i corrent, el que ja no és tant normal, és a quin ple es va aprovar, sabrieu dir a quin?

- al de dia 14 de Gener
- al de dia 11 de Novembre
- al de dia 14 de Maig
- al de dia 11 de Març

3.- Si llegireu les gloses de mon pare, sabreu que l'any 1944, és a dir, fa cinquanta anys, es varen celebrar una sèrie de matrimonis a Ariany, sabrieu dir quants?

- 15
- 53
- 10
- 5

4.- A la nova carta arqueològica de Mallorca, hi ha consignats un número bastant important de jaciments al nostre terme, sabries dir quants?

- 17
- 13
- 30
- 5

5.- A la secció "un poc de tot" va sortir una notícia que deia que un

arianyer, Joan Font, es presentaria per les properes municipals d'una ciutat importat de Mallorca, quina?

- Inca
- Manacor
- Palma
- Calvià

Lletres barrejades

Si ets aficionat al ball mallorquí, tendràs bo de fer trobar 10 paraules relacionades amb ell dins aquest requadre que segueix a continuació.

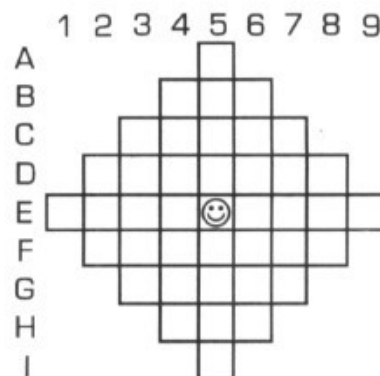
J	X	E	R	E	M	I	E	S	A
O	A	S	D	F	G	H	J	T	Y
T	O	R	E	L	O	B	E	A	F
A	V	B	N	M	C	Y	C	M	L
F	A	N	D	A	N	G	O	B	A
G	U	I	T	A	R	R	A	O	V
B	M	A	T	E	I	X	A	R	I
V	C	S	Q	W	E	R	T	I	O
S	A	P	O	I	U	Y	T	N	L
C	G	U	I	T	A	R	R	O	Z

Lletres creuades

Horizontals: A) Consonant d'Ariany. B) Mol. lusc cefalòpode que té vuit llargs tentacles a manera de cames. C) Conjunt d'animals de la mateixa espècie que es crien i es fan pasturar plegats. D) Camp plantat de patateres. E) Dissertació escrita sobre un tema determinat, presentada per un candidat al grau de doctor llicenciat, etc. Punta o extrem superior d'una cosa. F) Estat de salut; qualitat de sà. G) La mateixa que C. H) Poc freqüent o que es troba en molt petit nombre. I) Consonant.

Verticals: 1) Consonant. 2) Acció i efecte de pesar. 3) Aplenar, fer llis treient els gruixos o les parts que

sobresurten. 4) Anar relliscant damunt una superfície llisa amb patins. 5) Capital europea. Sacerdot musulmà. 6) La mateixa que D. 7) Cobert de roba, sobretot al cap. 8) Filats o xarxa per a pescar o per caçar ocells. 9) Consonant.

Pensaments

Vaig llegir fa uns dies, una entrevista d'en Benjamin Spock, pare de la pedagogia i pediatria moderna, i no sé si és perquè som pare d'infants petits però he de dir que em va fer pensar molt especialment a un "decàleg per pares de fi de segle" que el vos ho escric a continuació:

- 1.- Respectar al nin.
- 2.- Fer-se respectar per ell.
- 3.- Mantenir-lo allunyat de la televisió i els videos.
- 4.- No empenyer-lo a esser competitiu.
- 5.- Pensar menys en la seva carrera i pensar més amb ell.
- 6.- Atenció a la dieta: la grassa no és bella.
- 7.- Aprendre a escoltar les seves necessitats emotives.
- 8.- No humiliar-lo mai.
- 9.- Recordar que ell observa: l'exemple que es dóna és fonamental.
- 10.- No estalviar amor.

Glosada

Seguint amb el ~~receptari~~ versificat d'en Guillem Cortada, ens toca en aquesta ocasió parlar de l'arròs a la marinera que aquest glosador ho veu de la següent manera:

L'arròs a la marinera,
per coure vol un bon brou,
fer-se amb olla o greixonera,
i un ranxo de peix del "bou".
Un sofrit lo primer,
aigua la suficient,
i que bulli. Es menester
bon peix i abastament.
El peix fresc i variat,
i si hi ha cranca millor.
Ben cuit i no molt salat,
es treu l'olla del fogó.
Del peix, separau espines,
i altra volta bulli el brou,
posau l'arròs manetes fines,
bullint un quart n'hi ha prou.
Les primeres collarades
escalden el paladar,
de bon vi unes glopades,
segur que el fa refredar.
Si el menjau amb bona gana,
ben cert que el repetireu,
i es sentirà molt ufana,
la cuinera quan ho veu.

Solucions als passatemps

Test cultural

- 1.- 7
- 2.- Al de dia 11 de novembre
- 3.- 15
- 4.- 30
- 5.- Palma

Lletres creuades

Horizontals: A) R. B) Pop. C) Ramat. D) Patatar. E) Tesi. Apex. F) Sanitat. G) Ramat. H) Rar. I) N.

Verticals: 1) T. 2) Pes. 3) Rasar. 4) Patinar. 5) Roma. 6) Iman. 6) Patatar. 7) Tapat. 8) Ret. 9) X.

Lletres barrejades

Acta de la sessió ordinària del 13 de gener de 1995

Proposta sembra d'arbres

Pel Sr. Batle es va proposar la sembra d'arbres al carrer des Sol i també va informar que ha mantingut converses amb l'empresa "Melchor Mascaró S.A.", perquè fes la sembra de manera gratuïta, així com amb SEFOBASA per a que la Conselleria d'Agricultura i Pesca els subministri.

Vista la proposta, es va acordar per unanimitat dels presents dur a terme la sembra d'arbres al carrer des Sol i al mateix temps facultar al Sr. Batle perquè gestioni l'adquisició.

Sol.licitud de dissolució agrupació secretaria amb l'Ajuntament de Petra

Atesa la nova situació creada per l'agrupació amb l'Ajuntament de Petra pel sosteniment en comú del lloc de Secretari, degut a l'augment anual i progressiu del pressupost de l'esmentat Ajuntament i una disminució del d'aquesta Corporació, el qual va tenint com a conseqüència la major dedicació de la Secretaria a l'Ajuntament de Petra.

Afegint-hi la nova normativa apareguda amb respecte als llocs reservats a funcionaris amb habilitació nacional, on existeixen una sèrie d'alternatives per cubrir el lloc de Secretaria - Intervenció d'aquest Ajuntament, que se creu més ventajosa que el de l'agrupació vista la legislació vigent, i l'informe de Secretaria - Intervenció i dels estatuts que regeixen aquesta agrupació, es va acordar per unanimitat dels presents:

- 1.- Sol.licitar a la Conselleria de Governació la dissolució de l'agrupació dels Ajuntaments de Petra i Ariany per al sosteniment en comú del lloc de Secretaria - Intervenció per les raons esmentades.
- 2.- Remetre el present acord a l'Ajuntament de Petra i a la Conselleria de Governació per la conseqüent tramitació.

Precs i preguntes

Obert el torn de precs i preguntes es formularen les següents:

Per Sr. Batle es va informar de la situació del Pla d'Obres i Serveis per a l'any 1995, així com de l'adjudicació, per delegació del plenari, de l'obra d'asfaltat de carrers d'Ariany, 2ª fase.

També informà sobre ajudes corresponents a 1995 de la Conselleria d'Agricultura per a la sembra de cultius d'herbacis.

Per Sr. Joan Ferrer i Ramis informà de les gestions dutes a terme amb la direcció del Col.legi Públic d'Ariany referent a les necessitats i peticions formulades en el seu moment i assenyala que es resolen de manera satisfactòria.

Continua el Sr. Ferrer i informa que la xarxa de fil ferro dels camps de futbol està rompuda per la qual cosa convindrà arreglar-la, el plenari dona la seva conformitat. ■

Sa farola orelluda

- Què ja tens sa disfressa preparada?

- Esic jo per fer fresses, amb so "tualte" que tenc per ca nostra.

- No, idò jo ja ho tenc tot a punt.

- És que a tú t'agrada aficar es nas per tot; si cada vegada que l'afiques el t'escapollassin, ja no t'en quedaria.

- Es que ets més refredada!!! de res fas bulla, pareix que nasqueres a s'any de sa neu.

- I tú que vas més enlaire que ses moixes pes gener. I de què has d'anar desfressada?

- Jo de ballarina!

- D'aquestes que duen sa falda tan curta? Amb aquestes tavelles que tens que pareixes una pultrú.

- Mira qui xerra, "s'ase deia a n'es porc orellut"... ni que fossis "miss mundo".

- Has de reconèixer que tenc més bon "cuerpo" que tú, com que tot lo dia "tiones".

- Fieta, a sa nostra edat ja només mos queden aquests gusts, lo demés ja és mort.

- No, i jo veig que també t'agrada anar a ballar, perquè encara que poseu papers de taula per ses vidrieres, jo quan surt de missa veig ben bé qui entre i qui surt.

- Hem de mirar si pitjam un poc ses popes.

- Vergonya no teniu!, pareix que heu perdut es cap. I què feis que vo heu d'amagar tant?

- I a tú que t'importa, vine i ho veuràs, hi pot venir qui vol.

- Has de reconèixer que es vells vos passau, què han de pensar es joves?

- Què pensin lo que vulguin!

- Tú només pensa que enlloc de ser es vells, fossin es joves que po-

sassin papers per ses vidrieres, què pensariem noltros?

- Es joves s'en van a Ca'n Picafort.

- Res en tú no hi poden discutir, com que tú ers de ses que hi vas, però què hi feis?

- Què putes, tan de demanar! ballam!

- Deveis fer qualche cosa més, que anau tan d'amagat, mai m'hagués pensat que anasseu tan endarrer!

- Menjam, bevem i feim lo que podem.

- Però que ballau d'aferrat o boleros?

- Ara és hora de boleros amb aquest fred, ben aferrats!

- Per això no importa posar cortines!!!

- És que no mos agrada que mos vegin quan menjam.

- Ja hi tornam esser, vos assegur que tot acaba igual.

- Eh!!! deixeu anar, si hi vols venir ja saps a on som, i si no, no me maregis!

- No, però jo hi ha coses que no tenc clares, per què no ballau a n'es vostre local?

- Ah! es batle mos va donar permís per ballar a n'es gros!

- Bons collons!, què no l'havien d'arreglar, i havia de tornar a ser un bar? ara resultarà que l'empleareu i diran "ja està bé així" i no faran res més.

- No ho creguis, a jo me pareix que es contracte del Palau deia que si ses obres no començaven un dia determinat, tornaria a l'església.

- Jesús i que cerques de revoltures, jo que venia per espaiar-me un poc i m'has posat es cap com una olla de caragols. I a jo que m'importa si és d'un o de s'altre, lo que vull

es divertir-me i passar-m'ho bé, si no mudes de conversa l'hi acoparé.

- Bé, idò canviem de tema, que ja han "enclatinat" per ca teva.

- I això què és?

- De poma! asfaltat!, què no te queixaves tú què tenies clots?

- Sí, ja han asfaltat, però per ca nostra no ho han deixat gens fi, ha quedat ben gropallut.

- Seria raro que no trobassis res, series bona per estar a s'oposició, és raro que no t'afiquis a qualche llista.

- Saps si m'ho diguessin, en lo endarrer que en vaig, no i m'han dit que per devers sa llista des PP ja hi ha hagut trui.

- Es molt que no t'ho diguessin a tú per posar ordre.

- Sí, perquè a tú pots estar segura que no t'ho diran, només sents es nom d'en Toni i ja no importa que te diguin res més.

- No siguis tan blaia.

- Per cert, què deu fer comptes presentar-se? perquè trob que fan poc renou es seus.

- En Toni va a tir segur.

- Que se fii idò i veuràs si li donarà resultat anar en so darrer tren.

- Mira que no haver-mos d'avenir en res, eh? jo no sé ni com encara mos miram, sempre ens gatinyam. Fa dues hores que xerram i mos ha fuit es cuní.

- Quin cuní?

- Què no xerràvem de fresses? i mira per on m'has fuit.

- Idò jo vos miraré, perquè ja saps que no som gens manyosa per aquestes classe de truis.

- Però ja ho ets per altres coses ja.

- Res m'en vaig que encara he d'anar a sa botiga i vos vull venir a veure quan fereu es borinot.

- Bon vent! ■